

Broj 49, prosinac 2024.

ISSN: 1333 - 3887

NAŠA

BAŠKA

*Sretan Božić i
nova 2025.
godina*

120

godina turizma
u Baški

30

godina Turističke
zajednice općine
Baška

Općinsko glasilo „Naša Baška“
Izdavač: Općina Baška
Palada 88, 51523 Baška
Tel. 051/750-550
e-mail: opcina@baska.hr
www.baska.hr

Za izdavača:

Toni Juranić, Općinski načelnik

Glavni urednik:

Toni Juranić

Urednički savjet:

mr. sc. Toni Juranić, dipl. oec.,
Sonja Polonijo, Anamarija Čubranić,
Ana Bajčić Hrgovčić, Ivana Topić,
Vladimira Petrinić, Ivan Hrabrić
Gaudencio,
mr. sc. Majda Šale, Hrvoje
Dragoslavić, Dana Kružić, Luka
Tabako, Ivica Čulumović

Grafički dizajn i lektura:

Tabako Media

Grafički dizajn naslovnice:

Luka Tabako

Fotografije na naslovnici:

Arhiva Boruta Mohara, Luka Tabako

Na broju su surađivali:

Toni Juranić, Ana Bajčić Hrgovčić,
Ivana Topić, Luka Tabako, Marin
Valković, Borut Brozović,
Studio Conex, Matija Djanješić,
Josipa Uzelac, Tonči Hrabrić, Ivan
Hrabrić Gaudencio, Dana Kružić,
Maja Vraneković, Branko Randić,
Vladimira Petrinić, Kristina Ivošić,
Andrea Đordić, Ivica Čulumović,
Sonja Polonijo, Natalia Rančić, Mišo
Radinović, Marina Polonijo Grdinić,
Zvonimir Seršić, Marija Randić
Ojovica, Tea Grubišić Mihalić,
Tvrtko Božić, Lovorka Ruck, Borut
Mohar

Tisak:

Maximativa, Sisak

Naklada:

500 komada

SADRŽAJ

Uvodnik.....	3
Vijesti iz Općine.....	4
Dan općine Baška.....	12
Vijesti iz TD Baška.....	18
Vijesti iz TZO Baška.....	20
120 godina turizma u Baški: od vizije do milijuna noćenja..	29
30 godina Turističke zajednice općine Baška.....	30
Respektabilni jubileji vjernosti: Obitelj Lojka i Baška - neraskidiva veza.....	31
Kamp Mali osvojio 2. mjesto u kategoriji malih kampova na Kvarneru.....	32
Koncert Pjesme Jadrana.....	33
Ljetna noć na placi.....	33
Društvo Krčana i prijatelja otoka Krka na izletu u Baški.....	33
Glagoljaška školica u Jurandvoru.....	34
Salvia Aurea 2024.....	35
In memoriam: Dragan Karlo Joksimović.....	35
PŠ Baška: Od Božića do Božića.....	37
21 izazov.....	39
Stručna ekskurzija osmaša u Dalmaciju.....	40
Posjet učenika osmih razreda Vukovaru.....	41
Hodočašće u čast žrtve Vukovara i Škabrnje.....	42
Hodočašće u Španjolsku i Portugal.....	43
U Baški održana 51. vjeronaučna olimpijada.....	45
Časna Monika na novoj službi.....	45
Spomen na O. Tomu Tomašića i draške svećenike.....	46
Obnovljen poklončić sv. Nikole.....	46
Pavlini u Baški u Zarku.....	47
Obilježavanje Svete Lucije u Jurandvoru u „Hrvatskom planinaru“.....	49
Valčići - baščanski brend.....	50
Da se ne pozabi.....	52
Baščanska elegija.....	54
Pavica Julija Kaftanić - svestrana umjetnica iz Baške.....	58
Tek 100 je prošlo.....	64
Foto vremeplov.....	66

UVODNIK

 Toni Juranić
 Luka Tabako

Uvodna riječ glavnog urednika i načelnika Općine Baška

Dragi mještani, dragi čitatelji,
kako nam polako dolazi kraj godine, pravo je vrijeme
za osvrnuti se na sve što smo postigli, ali i za zahvaliti
svima koji su svojim radom, idejama i zalaganjem
doprinijeli uspjehu naše općine. U našem glasilu
želim se posvetiti upravo tom zajedništvu, koje nas
je ove godine ponovo povezalo kroz brojne projekte,
inicijative i aktivnosti.

Na prvom mjestu, želim zahvaliti svim članovima
uredništva, čitateljima koji prate naše izdanje i vanjskim
suradnicima na njihovom doprinosu – bilo da su to
tekstovi, fotografije ili ideje koje čine ovaj glasnik živim
i aktualnim. Vaš trud neizmjereno cijenimo, jer bez
vas ovo glasilo ne bi bilo ono što jest – most između
općinske uprave i naših dragih sugrađana.

Kao i svake godine, advent u Baški donosi posebnu
čaroliju. I ove smo godine pripremili najkvalitetniji i
najbogatiji program, koji će, vjerujem, pretvoriti Bašku
u pravu božićnu bajku. Bit će to prilika da se opustimo,
uživamo u blagdanskoj atmosferi i, naravno, da se
ponovno zblizimo kroz ugodna druženja.

U 2024. godini ostvarili smo brojne uspjehe, a jedan
od najvećih, na kojeg smo posebno ponosni, svakako
je usvajanje najnižih mogućih poreznih stopa na
dohodak od nesamostalnog rada. Ovom mjerom
omogućili smo našim mještanima dodatni prihod,
oslobađajući ih visokih poreznih opterećenja koja su,
nažalost, uobičajena u ostatku Hrvatske. Na taj način
želimo olakšati život našim građanima, omogućiti im
da zadrže veći dio svog truda i rada, a istovremeno

učiniti Bašku još atraktivnijom za nove poslovne
inicijative.

Također, godina iza nas bila je obilježena velikim
projektima koji su unaprijedili našu infrastrukturu i
podigli kvalitetu života. Obilježavanje 120. godišnjice
početaka turizma u Baški još je jedno svjedočanstvo
da je Baška oduvijek bila i bit će srce hrvatskog turizma,
mjesto koje ima što ponuditi svim posjetiteljima, ali i
svojim mještanima.

Zahvaljujem svim općinskim vijećnicima, mjesnim
odborima, općinskim službenicima, komunalnom
poduzeću TD „Baška“ d.o.o., Turističkoj zajednici
općine Baška, udrugama i svima vama, našim
sugrađanima, na kontinuiranoj podršci u realizaciji
naših zajedničkih ideja i projekata. Bez vas, naši ciljevi
ne bi postali stvarnost.

Posebno želim istaknuti i zahvaliti našim
umirovljenicima, kojima smo ove godine prvi put
osigurali sredstva za božićnicu, kao i svim žiteljima
općine starijima od 65 godina. Naša zajednica je
bogatija zbog njih, a briga o našim najstarijima ostaje
jedan od naših prioriteta.

Za kraj, želim vam svima u ime općinske uprave i
uredništva glasila sretan i blagoslovljen Božić, te
uspješnu i zdravu 2025. godinu. Neka vam ovi blagdani
donesu mnogo ljubavi, mira i radosti. Veselimo se našim
budućim susretima na manifestacijama i događanjima
koja nas čekaju, jer Baška je uvijek mjesto u kojem se
ugodno družiti i stvarati nezaboravne uspomene.
Sretno i veselo!

Vaš načelnik i glavni urednik

Pročitaj online!

Skeniraj QR kod i pročitaj sve
brojeve Naše Baške (od broja
35. nadalje) online!

Pišite za Našu Bašku!

Ukoliko imate zanimljiv tekst i/ili fotografije
koje biste željeli podijeliti sa svim žiteljima
naše općine, iste možete poslati na našu
e-mail adresu: nasabaska@baska.hr

Općina Baška
Arhiva Općine Baška

VIJESTI IZ OPĆINE

PROJEKTI OPĆINE BAŠKA

Nova katastarska izmjera za novu katastarsku općinu Jurandvor

U katastarskoj općini Jurandvor započeo je postupak nove katastarske izmjere, važan projekt koji će donijeti brojne prednosti za lokalnu zajednicu. Cilj izmjere je ažuriranje i usklađivanje podataka o zemljištu, nekretninama i njihovim vlasnicima, čime će se povećati točnost zemljišnih knjiga i katastra. Provođenjem ovog projekta olakšat će se rješavanje imovinsko-pravnih odnosa, ubrzati postupci kupoprodaje i legalizacije te unaprijediti prostorno planiranje i gospodarenje zemljištem. Općina Baška je preuzela troškove smještaja sudske savjetnice i katastarskih službenika te je isto tako uredila i opremila prostorije iznad društvenog doma u naselju Jurandvor kako bi lokacija prostora u kojem se provodi navedeni postupak bila pristupačnija mještanima. Po završetku nove katastarske izmjere za katastarsku općinu Jurandvor, planira se pokrenuti novu katastarsku izmjeru i za katastarske općine Batomalj i Draga Baščanska.

Sanacija Narodnog doma Jurandvor

U zadnjem kvartalu ove godine realizirana je prva faza sanacije na zgradi Narodnog doma u Jurandvoru, a

odnosi se na sanaciju krova. Postojeći azbestni krov se u potpunosti uklonio i zamijenio ekološki prihvatljivim materijalima, tj. glinenim crijepom Mediteran, čime se ujedno pridonosi zaštiti okoliša i zdravlja stanovništva. Vrijednost ovog projekta iznosi 62.679,90 eura s PDV-om, a u 2025. godini planiran je iznos od 50.000,00 eura za radove na obnovi fasade.

Obnovljen betonski put u naselju Batomalj

U Batomalju je ove godine završen projekt obnove strmog betonskog puta koji je godinama bio u lošem stanju. Oštećenja na površini puta, uključujući pukotine i izloženu armaturu, predstavljala su opasnost

Luka Tabako

za pješake, bicikliste i vozila. Zahvaljujući provedenim radovima, put je sada siguran i funkcionalan, što značajno doprinosi kvaliteti života stanovnika i olakšava svakodnevno kretanje. Vrijednost ovog projekta iznosila je 97.200,00 eura.

Izvršena sanacija asfalta u dijelu Ulice kralja Tomislava i zaobilaznice

Sanacija, odnosno zamjena asfaltnih slojeva, ove godine odrađena je u dijelu Ulice kralja Zvonimira, dijelu zaobilaznice i ceste prema Bunculuki. Ukupna

vrijednost projekta iznosila je 289.573,06 eura, a Ministarstvo regionalnog razvoja i europskih fondova sufinanciralo je ovaj projekt sa 67.500,00 eura.

Kreće i posljednja 4. faza rekonstrukcije luke Baška

Po zatvaranju financijske konstrukcije posljednje 4. faze projekta rekonstrukcije luke Baška u studenom 2024. godine održano je potpisivanje ugovora u sjedištu Primorsko-goranske županije. Tako će navedenu

fazu projekta, vrijednu 1,1 milijun eura, zajednički financirati Primorsko-goranska županija, Općina Baška i Županijska lučka uprava Krk.

Radovi će biti podijeljeni u dvije uporabne cjeline. Prvi dio radova odnosi se na izgradnju gata 4, odnosno „T“ gata smještenog između Garofulina i Stare rive, a dovršetak radova očekuje se do početka ljetne sezone 2025. godine. Radovi na drugoj uporabnoj cjelini odnose se na izgradnju gata 5, koji se dograđuje na postojeću Staru rivu. Županijska lučka uprava Krk planira ih započeti u 2025. godini, a dovršetak se očekuje najkasnije početkom 2026. godine čime bi u potpunosti bio dovršen projekt rekonstrukcije luke Baška s povećanjem kapaciteta luke za više od 200 komunalnih i nautičkih vezova.

Radovi u dijelu Ulice Vladimira Nazora od kbr. 28 do kbr. 31

U 2024. dovršeni su radovi na rekonstrukciji vodovoda, kanalizacije i DTK u Ulici Vladimira Nazora od kbr. 28 do kbr. 31 te odvojku prema Ulici Palada u naselju Baška. Rekonstrukciju vodovoda u iznosu 36.212,58 eura financiralo je trgovačko društvo Ponikve voda d.o.o., izgradnju DTK infrastrukture i kameno popločenje partera financirala je Općina Baška u iznosu od 27.255,87 eura. Krajem 2024. godine nastavljaju se radovi u staroj jezgri, ovoga puta u Ulici Gorinka na potezu od kbr. 77 do križanja s Ulicom Dol.

Projekti na Veloj plaži

Na Veloj plaži u Zaroku ove godine uvedena je posebna zona namijenjena vlasnicima pasa i njihovim ljubimcima koja je opremljena tušem i šatorima za pse

(5 kom) čija vrijednost iznosi ukupno 27.810,00 eura. U Zaroku je također ove godine postavljena rampa za pristup osobama s invaliditetom, čime se osigurava lakši i sigurniji ulazak u more te ugodniji boravak na plaži za sve posjetitelje. Projekt je ostvaren uz podršku Primorsko-goranske županije, koja je sufinancirala ovu

važnu inicijativu. Ovim potezom plaža u Zaroku postaje inkluzivniji prostor, prilagođen potrebama osoba s invaliditetom i njihovim obiteljima, naglašavajući važnost jednakih mogućnosti za sve. Vrijednost projekta je 108.598,73 eura, od čega je Primorsko-goranska županija participirala s 22.000,00 eura. Na lokaciji Centralin postavljen je dodatni sanitarni čvor za korisnike Vele plaže čija vrijednost iznosi 36.875,00 eura.

U Baški ugrađen još jedan set podzemnih spremnika za potrebe stare jezgre

Nakon što je protekle godine Općina Baška nabavila šesti set podzemnih spremnika za otpad te je ishodovana građevinska dozvola, pristupilo se ugradnji spremnika na lokaciji Kav, kako bi bio što je više moguće pristupačan korisnicima, stanovnicima stare jezgre te ujedno pristupačan posebnom vozilu za pražnjenje ovakvih spremnika. Troškovi nabave spremnika teretili su ranije godine i iznose 473.375,00 eura, dok su troškovi ugradnje spremnika u tekućoj godini iznosili su 27.156,88 eura.

Izobrazno-informativne aktivnosti o gospodarenju otpadom

Tijekom 2024. godine proveden je projekt izobrazno-informativnih aktivnosti o gospodarenju otpadom u okviru kružnog gospodarstva u vrijednosti od nešto više od 13.407,90 eura za koji su Općini Baška odobrena sredstva Fonda za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost u iznosu od 8.044,50 eura. U sklopu projekta, u suradnji s tvrtkom Ponikve eko otok Krk d.o.o. održana je kazališna predstava za školsku djecu, izdana poučna slikovnica za djecu, održane radionice o gospodarenju otpadom i izradi materijala od otpada, tiskan promotivni materijal (letci, plakati i sl.) te je snimljen edukativni video. Cilj ovog projekta je doprinijeti edukaciji i informiranju javnosti provedbom aktivnosti koje doprinose podizanju svijesti građana o važnosti sprječavanja nastanka otpada, ponovne uporabe proizvoda, odvojenog sakupljanja komunalnog otpada i recikliranja.

Krk – prvi Zero Waste otok u Hrvatskoj

Mreža Zero Waste Europe (Mission Zero Academy MiZA) dodijelila je certifikat Gradu Krku i općinama

Baška, Dobrinj, Malinska-Dubašnica, Omišalj, Punat i Vrbnik, u kojima uslugu obavlja komunalno poduzeće Ponikve eko otok Krk, zbog postignutih iznimnih rezultata u održivom gospodarenju otpadom. Time je Krk postao prvi „Zero Waste“ otok u Hrvatskoj i drugi takav otok u svijetu.

Uspriko velikim izazovima s pritiskom turizma u ljetnim mjesecima, JLS na otoku Krku uspjele su

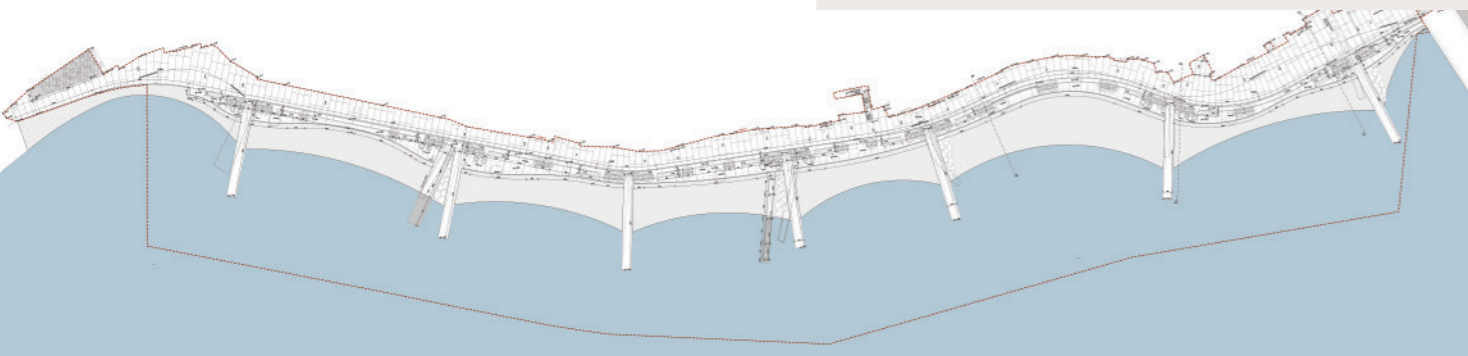
dostići 58% odvojeno prikupljenog otpada, 22% nižu količinu miješanog otpada po stanovniku u odnosu na nacionalni prosjek, provesti niz mjera edukacije i smanjenja nastanka otpada te izgraditi potrebnu infrastrukturu za uspješno lokalno zbrinjavanje otpada (sortirnica, kompostana i sedam reciklažnih dvorišta).

Planovi za 2025. godinu:

Uređenje obalnog pojasa za naselje Baška – etapa 2a ukupne procijenjene vrijednosti u iznosu oko 5.700.000,00 €. Ovim projektom planira se rekonstrukcija i stavljanje u funkciju dijela Ulice Palada od šetališta Emila Geisticha do lukobrana Mala riva, planira se rekonstrukcija postojećih

mulića, hortikulturno uređenje, izgradnja javne rasvjete i uređenje kupališta uz Paladu s rampama za osobe s invaliditetom. Procjenjuje se da će radovi trajati tri godine te se očekuje da će se otprilike 50% vrijednosti projekta financirati iz EU sredstava i drugih pomoći, a ostatak iz kreditnih sredstava HBOR-a.

Vizualizacija - Uređenje obalnog pojasa za naselje Baška

Rekonstrukcija Doma kulture u Interpretacijski centar Baška je projekt koji bi trebao obilježiti početak 2025. godine, odmah po odobrenju kreditnih sredstava. Projekt obuhvaća radove na preuređenju prizemlja u multifunkcionalnu dvoranu s gledalištem, a iza glavnog ulaza planiran je manji prostor s ugostiteljskim sadržajima i suvenirnicom. Na katu je predviđeno uređenje Interpretacijskog centra Baška u čiji postav bi tematski uključeni bili prirodna baština, arheološki lokaliteti, kulturno nasljeđe, mrgari te neizostavna glagoljica i Baščanska ploča. Vrijednost ovog projekta procjenjuje se na 1,7 milijuna eura.

Rekonstrukcija Doma kulture

Pored ova dva velika projekta planiran je i početak investicije koja uključuje rekonstrukciju kanalizacije Stari dvori, izgradnja mini kružnog raskrižja u Ulici kralja Zvonimira na raskrižju s Ulicom Šantis i Put Zablaca, zatim se planira i nastavak aktivnosti radi realizacije projekta izgradnje zaobilaznice Drage Baščanske

i Jurandvora s biciklističkom stazom koji provodi tvrtka Hrvatske ceste d.o.o., kao i rekonstrukcija nerazvrstanih cesta s izgradnjom javne rasvjete kojima upravlja Općina Baška s ciljem povećanja sigurnosti pješaka i vozača te mnogi drugi manji, ali ne i manje važni projekti za lokalnu zajednicu.

POTPISIVANJE UGOVORA S NOVIM STIPENDISTIMA

Po objavljenom Javnom natječaju za dodjelu učeničkih stipendija i u ovoj školskoj godini, Općina Baška odobrila je dodjelu stipendija za 13 učenika. Od navedenog broja novih stipendista, osmero je srednjoškolaca navedeno pravo ostvarilo zahvaljujući pohađanju trogodišnjih škola za deficitarna zanimanja, dok je petero učenika ostvarilo isto pravo na temelju četverogodišnjeg srednjeg obrazovanja. Novopečeni stipendisti tijekom prigodnog druženja s općinskim načelnikom Općine Baška i predsjednicom Općinskog vijeća upoznati su s viješću da su mjesečni iznosi stipendiranja u ovoj godini povećani te da iznose 125,00 eura, umjesto dosadašnjih 100,00 eura. Pored novih stipendista, 11 učenika, od kojih se osmero školuje za deficitarna zanimanja i troje učenika četverogodišnjih srednjih škola, koji su primali stipendiju tijekom prošle godine, nastavljaju dobivati

stipendiju i nadalje također u povećanom iznosu. Tako sada Općina stipendira sveukupno 24 učenika. Pored srednjoškolaca, a temeljem Javnog natječaja, pravo na dodjelu stipendija u akademskoj godini ostvarilo je i sedmero novih studenata. Zajedno sa studentima iz prethodnih godina koji ostaju stipendisti Općine i u ovoj akademskoj godini, Općina Baška broji 25 studenata te svi redovni studenti neovisno o ostvarenom prosjeku ostvaruju pravno na stipendiju. Studenti koji su prilikom javljanja na natječaj u prethodnoj akademskoj godini ostvarili prosjek manji od 3,8 primat će 12 mjeseci stipendiju u iznosu od 125,00 eura, dok će oni s prosjekom većim od 3,8 primati iznos od 250,00 eura, što predstavlja 25% veći iznos stipendije u odnosu na prethodnu akademsku godinu.

POVEĆANI CENZUSI I IZNOSI SOCIJALNIH POMOĆI

Općinsko vijeće Općine Baška u listopadu je donijelo novu Odluku o socijalnoj skrbi koja u odnosu na dosadašnje uvjete i prava iz područja socijalne skrbi donosi određene izmjene.

Povećani su cenzusi za ostvarivanje prava socijalne pomoći, tako da pravo na socijalnu pomoć ostvaruje samac s prihodom do 400,00 eura, dvočlano domaćinstvo s prihodom do 500,00 eura te obitelj s tri ili više članova s prihodom do 225,00 eura po članu. Također je povećana visina stalne mjesečne pomoći

sa 132,00 eura na 150,00 eura, a visina jednokratne novčane pomoći s 272,00 eura na 500,00 eura.

Pravo na financiranje dopunskog zdravstvenog osiguranja u iznosu godišnje premije Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje koja iznosi 111,49 eura, ostvaruju oni umirovljenici čija mirovina ne prelazi 125% prosječne starosne mirovine, što trenutno iznosi 598,03 eura.

POVEĆANE NAKNADE ZA NOVOROĐENČAD

U studenom 2024. godine, Općina Baška je odlukom Općinskog vijeća povećala iznose roditeljskih naknada za rođenje djeteta, tako da će sada roditelji novorođene djece s područja Općine ostvariti pravo na jednokratnu novčanu potporu za novorođeno dijete u iznosima koji su veći za 50% u odnosu na dosadašnje, i to:

- za provorođeno dijete 1.000,00 eura,
- za drugorođeno dijete 1.500,00 eura,
- za rođenje trećeg djeteta 3.000,00 eura te
- za rođenje četvrtog i svakog slijedećeg djeteta 6.000,00 eura.

Ova mjera rezultat je naše posvećenosti unaprjeđenju kvalitete života u našoj zajednici te pružanju podrške mladim obiteljima koje su temelj budućnosti našeg društva. Svjesni smo da dolazak novog člana obitelji

nosi radost, ali i dodatne izazove. Povećanjem naknade želimo doprinijeti lakšem početku i pružiti simboličnu podršku roditeljima u tim posebnim trenucima.

U 2024. godini Općina Baška zaprimila je ukupno pet zahtjeva za isplatu naknade za rođenje djeteta te ovom prilikom upućujemo iskrene čestitke svim roditeljima koji su tijekom protekle godine obogatili svoje obitelji dolaskom novog života. S velikom nadom i optimizmom očekujemo da će taj broj u narednim godinama rasti.

Općina će i dalje ulagati u projekte i inicijative koje pridonose dobrobiti naših stanovnika. Hvala vam što zajedno gradimo općinu u kojoj se s ponosom odgajaju nove generacije.

BOŽIČNICE ZA UMIROVLJENIKE I OSOBE STARIJE OD 65 GODINA

Povodom nadolazećih božićnih blagdana Općinsko vijeće Općine Baška donijelo je Odluku o isplati jednokratne novčane pomoći - božićnice u iznosu od 100,00 eura svim umirovljenicima s prebivalištem na području Općine.

Pravo na božićnicu ostvaruju umirovljenici s prebivalištem na području općine Baška te osobe koje su u 2024. godini napunile 65 godina života ili su starije.

Zahtjev je potrebno podnijeti na obrascu dostupnom na službenoj mrežnoj stranici ili u pisarnici Općine Baška. Uz ispunjeni obrazac potrebno je priložiti dokaz o prebivalištu (presliku osobne iskaznice ili uvjerenje o prebivalištu), a osobe mlađe od 65 godina trebaju dostaviti i dokaz o isplati mirovine za prethodni mjesec. Rok za prijavu traje do 20. prosinca 2024. godine do 12:00 sati.

SUFINANCIRANJE MEDICINSKI POMOGNUTE OPLODNIJE

Općinsko vijeće Općine Baška u listopadu 2024. godine je donijelo Odluku o sufinanciranju troškova medicinski pomognute oplodnje kojom su utvrđeni uvjeti, iznos i način ostvarivanja prava na sufinanciranje troškova medicinski pomognute oplodnje kao novog oblika demografske mjere koju potiče i financijski podupire Općina Baška.

Tako će Općina osobama koje podnesu zahtjev i udovoljavaju uvjetima propisanim Odlukom, odobriti sufinanciranje u iznosu od 50% ukupnih troškova

postupka, a najviše do 2.000,00 eura godišnje, od čega Primorsko-goranska županija sudjeluje s polovicom navedenog iznosa temeljem Odluke o sufinanciranju troškova medicinski pomognute oplodnje koju je donijela Županijska skupština.

OPĆINA BAŠKA UKLJUČENA JE U RAZNE OBLIKE SUFINANCIRANJA ZDRAVSTVENOG SUSTAVA

Suočeni s brojnim izazovima na području zdravstvene skrbi i zdravstvenog standarda, a osobito tijekom ljetne turističke sezone kad se broj ljudi na području Općine Baška, ali i cijelog otoka Krka višestruko povećava, Općina je problem pravovremeno prepoznala i na njega odgovorila jedinim mogućim rješenjem i to financiranjem turističke ambulante te je, uz druge jedinice lokalne samouprave otoka Krka, već dulji niz godina uključena u zajedničko financiranje pojačane izvanbolničke hitne medicinske službe tijekom turističke sezone. Za rad turističke ambulante ove je godine izdvojeno ukupno 23.400,00 eura kako bi pregledi za hrvatske državljane bili besplatni, a za sufinanciranje hitne medicinske pomoći 3.581,76 eura u Proračunu Općine Baška. Budući da su sve veće poteškoće u zdravstvenom sustavu s osiguranjem medicinskih timova, tijekom ove sezone jedino su Općina Baška i Grad Krk imali turističku ambulantu.

Svjesni činjenice da u području zdravstvene skrbi postoji još jedan problem, a to je nedostatak medicinskog osoblja, kao i povećani obim posla s kojim su suočeni liječnici opće prakse, Općina Baška sufinancira rad dodatnog administrativnog djelatnika, a isto tako od ove godine financira i najam stana za medicinsku sestru. Tako ukupna sredstva koja je u tekućoj godini Općina izdvojila za navedenu namjenu iznose 7.458,14 eura kako bi se osigurao visoki standard u pružanju

zdravstvene usluge prvenstveno našim stanovnicima, a i drugima kojima je potrebna medicinska pomoć prilikom boravka u Baški.

Što se tiče protekle ljetne turističke sezone, prema dostavljenom izvješću Zavoda za hitnu medicinu Primorsko-goranske županije u ispostavi Krk bilo je ukupno 1.428 intervencija na terenu te 514 ambulantnih pregleda. Od ove godine poboljšana je standard u području hitne medicine i uspostavljen projekt hitne helikopterske medicinske službe koja je intervenirala i na području općine Baška nekoliko puta tijekom proteklih mjeseci.

Tijekom ljetnih mjeseci, pored sufinanciranja pojačanog rada hitne medicinske službe i turističke ambulante, od velike važnosti za Općinu Baška su svakako i spasioci na plaži koji doprinose sigurnosti turista i koji su već više puta svojom pravovremenom reakcijom pružanja prve pomoći prije dolaska medicinskog osoblja spasili ljudski život. S istim ciljem, Općina Baška nabavila je i brine o funkcionalnosti tri defibrilatora, od kojih je jedan postavljen na zgradi Općine Baška, a druga dva se tijekom ljetnih mjeseci nalaze na Veloj plaži, dok se tijekom zimskih mjeseci sele na lokaciju pored ljekarne i ribarnice.

DAN OPĆINE BAŠKA 2024.

Već tradicionalno, lipanj 2024. godine bio je obilježen programom Dana općine Baška. Započeo je 21. lipnja 2024. godine otvaranjem izložbe Pavice Julije Kaftanić u galeriji „Zvonimir“ u Baški, na kojoj je izložena retrospektiva radova svestrane bašćanske umjetnice iz fundusa obitelji Iskra – Kaftanić.

Na državni blagdan – Dan antifašističke borbe 22. lipnja, položeni su vijenci na spomenike u Dragi Bašćanskoj, Jurandvoru i Baški, a istoga dana na sportskom centru Zablaće Nogometni klub „Vihor“ je organizirao Memorijalni nogometni turnir veterana „Ivica Juničić Junac“.

U nedjelju, 23. lipnja u poslijepodnevnom satima održan je boćarski turnir „4 sela“ na jogu kod Doma kulture u Baški u organizaciji Sportskog društva „Vihor“, uz pobjedu ekipe Batomlja. Program je unatoč vjetrovitom vremenu u večernjim satima nastavljen pučkom zabavom na Staroj rivi uz nastup Jozefine, a nastup grupe „Whiteheads“ je nažalost prekinula kiša. Na sam Dan općine 24. lipnja, blagdan zaštitnika svetog Ivana Krstitelja obilježen je uz svetu misu „po starinski“ i blagoslov u crkvi sv. Ivana. Nakon mise, predsjednica i članovi Općinskog vijeća, Općinski načelnik i predstavnici prijateljske Općine Nuštar zajedno su s predstavnicima braniteljskih udruga položili vijence na spomen obilježje Domovinskog rata u Baški.

Svečana sjednica Općinskog vijeća održana je 24. lipnja u sportskoj dvorani Područne škole Baška, u nazočnosti brojnih uzvanika i gostiju. Predsjednica Općinskog vijeća Tanja Grlj obratila se prigodnim govorom te svim stanovnicima čestitala blagdan svetog Ivana, zaštitnika Općine Baška, a dragim gostima zaželjela ugodan daljnji boravak u Baški.

Predsjednica vijeća je, zajedno s potpredsjednikom Miroslavom Hrgovčićem i Općinskim načelnikom, uručila godišnje nagrade Općine Baška za 2024. godinu Dini Seršić za postignute rezultate u jedriličarskom sportu, Borutu Moharu za izniman doprinos lokalnoj zajednici u području društvenog života i očuvanja kulturne baštine te Mišelu Budimiliću za izniman doprinos lokalnoj zajednici u području društvenog života i sporta. Nagrade Općine Baška za životno djelo dobile su mr. sc. Majda Šale za izuzetan i vrijedan doprinos razvoju turizma i kulture Općine Baška i Dobrila Šešević za posebne zasluge u radu i dugogodišnji doprinos zajednici te volontersko djelovanje u više udruga. U ime svih nagrađenih zahvalila se Majda Šale istaknuvši da su nagrade priznanja za dosadašnji rad, ali i poticaj dobitnicima i svim ostalima za buduće uspjehe i doprinos zajednici. Prigodne nagrade primili su i učenici Područne osnovne škole u Baški Lea Seršić, Juraj Velnić i Niko

Parčić, koji su svih osam razreda završili s odličnim uspjehom.

Općinski načelnik uručio je policu životnog osiguranja štitičenicima Doma za djecu „Ivana Brlić Mažuranić“ Lovran Sari Grgurić, kao pomoć na početku samostalnog života nakon napuštanja doma. Uz štitičenicu, prigodnim obraćanjem zahvalila se i upraviteljica Zaklade Hrvatske pošte Senka Klarić.

Nakon obraćanja Općinskog načelnika prigodnim govorom, nazočne je pozdravio član vijeća prijateljske Općine Nuštar Drago Mrkonjić, a gradonačelnik Grada Krka Darijo Vasilić obratio se u svoje i u ime načelnice i načelnika svih općina otoka Krka.

Župan Primorsko-goranske županije Zlatko Komadina uz čestitke je zaželio uspješnu realizaciju planiranih projekata.

Potpredsjednik Vlade i ministar mora, prometa i

infrastrukture Oleg Butković u svom se obraćanju osvrnuo na dovršeni projekt Dogradnje luke Baška i suradnju Ministarstva, Županijske lučke uprave Krk i Općine Baška te najavio početak izgradnje cestovne zaobilaznice Drage Bašćanske i Jurandvora.

Nazočnima se prigodnim govorom obratila i izaslanica predsjednika Republike Hrvatske Jadranka Žarković, savjetnica predsjednika za odgoj i obrazovanje.

Uz klapu „Zvonimir“, u glazbenom dijelu programa svečane sjednice nastupila su djeca Područnog dječjeg vrtića Baška i učenici Područne škole Baška, a posebnu točku otplesali su članovi plesnog studija „Incanto“.

Program obilježavanja Dana Općine zaključen je 24. lipnja u večernjim satima nastupom grupe „Vigor“ na Staroj rivi, a prije i nakon njihovog nastupa nazočne su zabavljali članovi Tria „Marinero“.

Luka Baška, kolovoz 2024.
📷 *Luka Tabako*

VIJESTI IZ TD BAŠKA

✍️📷 Marin Valković

Dragi čitatelji Naše Baške,

vrijeme leti, već je prošla godina dana od prošlog broja, što znači da je došlo vrijeme da se čitateljima položi račune što smo radili u 2024. godini te koji su planovi TD Baška d.o.o. za 2025. godinu.

U božićnom duhu i raspoloženju prije samih analiza i planova započeo bih sa zahvalama.

Prvenstveno bih zahvalio svim djelatnicima Društva na trudu, zalaganju i naporu koji su uložili da nam naša Baška, Draga Bašćanska, Jurandvor i Batomalj budu uredni i čisti.

Naime, ova godina je za sve nas bila naročito izazovna. Vrhunac turističke sezone obilježile su brojne neprilike koje su nas zadesile i to prvenstveno u vidu ekstremnih vremenskih uvjeta (visokih temperatura koje su neprekidno trajale duži vremenski period), tehničkih kvarova, kadrovskih problema i bolesti.

Unatoč svim neprilikama koje su nas snašle, pokazali smo svi skupa da smo pravi tim, sav je posao odrađen i više nego pravovremeno i kvalitetno te im na tome ovog puta još jednom zahvaljujem. Nadam se da će svi skupa ostati što duže na okupu, jer su oni naša najveća vrijednost.

Isto tako, zahvalio bih i djelatnicima Općine Baška i Turističke zajednice općine Baška s kojima smo u komunikaciji na dnevnoj razini te zajedno rješavamo svu redovnu i izvanrednu problematiku koja nam se javlja u operativnom poslovanju Društva te svim vanjskim suradnicima s kojima surađujemo.

Zaključno, zahvalio bih i svima onima koji su nam svojim primjedbama, kritikama, prijedlozima, ali i pohvalama, pomogli da poboljšamo kvalitetu svojih usluga.

Analiza 2024. godine

Društvo je u 2023. godini ostvarilo odlične financijske rezultate, no valja naglasiti kako je upravo 2023. godina bila planirana kako bi se financijski osnažilo i stabiliziralo samo Društvo.

Na valu dobrih financijskih rezultata u 2023. godini, u 2024. se pokrenuo snažan investicijski ciklus ulaganja te je tako realizirana prva faza uređenja javnih parkirališta koja imamo na upravljanju i to u vidu asfaltiranja ulaza i neasfaltiranog dijela parkirališta Gruh, asfaltiranja ulaza parkirališta kod Doma kulture, asfaltiranja neasfaltiranog dijela parkirališta Zvonimir i asfaltiranja cjelokupnog parkirališta Zblaće u ukupnoj vrijednosti

od 81.480,36 eura bez PDV-a.

U cilju poboljšanja voznog parka Društva, nabavljeno je i novo malo teretno vozilo u vrijednosti od 26.300,00 eura bez PDV-a.

Značajna financijska sredstva uložila su se i u postojeći vozni park, a sve kako bi se produžila trajnost postojećih vozila.

U cilju zaštite spomenika Emila Geistlich na groblju svetog Ivana i biste Emila Geistlich na površini zelenila uz šetalište, koji su bili prekriveni patinom, odrađeni su radovi pjeskarenja i pranja grobnog mjesta Emila Geistlich, kamenog križa i stepenica te pjeskarenje i zaštita oba brončana spomenika.

Sve navedeno financirano je sredstvima Društva.

Posebno me veseli i uređenje manje površine zelenila na autobusnoj stanici na Gruhu koje je financirano sredstvima Općine Baška, a same radove su odradili

djelatnici TD Baška.

U 2024. godini planirani su i radovi zamjene zaštitne ograde na parkiralištu Zaobilaznica koji nisu realizirani uoči turističke sezone zbog asfaltiranja same zaobilaznice. Isti radovi bit će započeti krajem ove godine, a konačno završeni do početka rada parkirališta u 2025. godini.

Vežano za planiranu gradnju obiteljskih grobnica na groblju Jurandvor i niša na groblju Batomalj, Društvo je raspisalo javne pozive za iskaz interesa no nažalost nije iskazan dovoljno velik interes zainteresiranih korisnika.

Unatoč navedenome, Uprava groblja će krenuti u postupak gradnje svih niša na mjesnom groblju Batomalj te dijela obiteljskih grobnica na mjesnom groblju Jurandvor. Planirani završetak radova je proljeće 2025. godine.

Zaključno, sukladno svemu prethodno navedenome, mogu istaknuti da je dosadašnji dio 2024. godine protekao u skladu s planiranim, kako financijski tako i operativno.

Planovi za 2025. godinu

Društvo tijekom 2025. godine nastavlja s radovima uređenja parkirališta te se sukladno navedenome planiraju investicijska ulaganja u uređenje parkirališta Aquagun i neasfaltirani dio parkirališta u Zaroku.

Planirano je i daljnje ulaganje u poboljšanje voznog parka Društva, uređenje dijela skladišnih prostora u prostorima Društva u „suhoj marini“ te nastavak ulaganja u ljudske potencijale koji predstavljaju našu najveću vrijednost.

Ovim putem u ime svih djelatnika TD Baška i u svoje osobno ime, poželio bih svim mještanima i poslovnim subjektima Općine Baška, čestit Božić i sretnu novu 2025. godinu.

VIJESTI IZ TZO BAŠKA

Baška – 120 godina turizma: godina bogatstva kulture, sporta i tradicije

Baška je ove godine proslavila impresivnih **120 godina organiziranog turizma**, čime se svrstava među rijetke destinacije s tako dugom tradicijom gostoprimstva i inovativnog pristupa turizmu na Jadranu. Ova značajna obljetnica obilježena je bogatim programom događanja koji je istaknuo neiscrpan duh zajedništva i kreativnosti. Tijekom cijele godine, Baška je nudila jedinstveni spoj kulture, sporta, glazbe i tradicije, čineći je nezaobilaznim odredištem za posjetitelje svih profila.

KULTURA I UMJETNOST: IZLOŽBE, GLAZBA, FILMSKE PROJEKCIJE I GITARISTIČKA UMJETNOST

2024. godina bila je iznimno bogata kulturnim događanjima koja su slavila umjetnost, glazbu i tradiciju. Baška je potvrdila svoj status kulturnog središta, privlačeći posjetitelje jedinstvenim manifestacijama i vrhunskim umjetničkim izvedbama.

U galeriji „Zvonimir“, tri značajne izložbe privukle su brojne posjetitelje. „**Slike 2023.–2024.**“ **Predraga Todorovića** predstavila je vibrantne kompozicije koje istražuju duboku povezanost boja i emocija. „**Retrospektiva**“ **Pavice Julije Kaftanić** ponudila je presjek stvaralaštva ove svestrane umjetnice, čiji su talent i doprinos ostavili neizbrisiv trag na bašćansku zajednicu. Izložba „**Baška za sva vremena**“ **Slavka Marića** evocirala je pejzaže i motive duboko ukorijenjene u lokalnoj tradiciji.

Putujuća izložba na otvorenom „**Prijatelji mora: Otok Krk – Tradicionalna događanja**“ kroz fotografije je prikazala bogatstvo tradicijskih manifestacija i prirodnih ljepota otoka Krka, spajajući prošlost i sadašnjost.

Premijera **Baška Lighthouse Jazz Festivala**, održana na kraju Vele rive, donijela je nezaboravne izvedbe **Aleksander Ipavec Tria**, predvođenog Aleksanderom Ipavecem i Zoranom Majstorovićem te inovativnog benda **Zmaj/Orko/Star**. Njihove jedinstvene interpretacije, koje su spajale tradicionalne, klasične i suvremene jazz elemente, oduševile su publiku na jednoj od najljepših lokacija u Baški, uz čaroban pogled na more.

Vrhunac kulturnog programa bio je **Baška International**

✍️ *Ivana Topić*

📷 *Arhiva TZO Baška,*

Luka Tabako, Borut Brozović,

Studio Conex, Matija Djanješić,

Josipa Uzelac

Dobro est Fest u Jurandvoru

📷 *Luka Tabako*

Guitar Festival, koji je ponovno okupio renomirane izvođače iz cijelog svijeta i donio nove dimenzije festivala. Festival je otvorio **Dik Banovich**, američki blues gitarist, koji je svojom karizmatičnom izvedbom oduševio publiku. **Peppino D'Agostino**, maestro akustične *fingerstyle* gitare, izveo je emotivne skladbe koje su dodatno obogatile program. Druga večer festivala donijela je sofisticirane izvedbe **Mate Matišić kvarteta**, dok je promocija video albuma **Damira Halilića Hala**, monumentalnog projekta s više od 40 video klipova, bila prava poslastica za ljubitelje glazbe. Unatoč vremenskim izazovima, koncerti su premješteni u intimnu atmosferu kompleksa sv. Lucije, što je cijelom festivalu dalo poseban šarm.

Ove godine, festival je proširen novim konceptima koji su podigli doživljaj na višu razinu. Gornje i donje livade kompleksa sv. Lucije pretvorene su u čarobne prostore za *after partyje* i filmske projekcije pod otvorenim nebom, a hladna vina Katunar Estate Winery i osvježavajući kokteli KuSshh bara savršeno su se uklopili u toplu ljetnu večer i opuštenu atmosferu. Tijekom ljeta, posjetitelji su uživali i u **outdoor filmskim projekcijama**

koje su obogatile večernji program. Animirani filmovi poput „**Tuljani specijalci**“ te veliki kino-hit „**Wonka**“, pružili su opuštenu atmosferu pod zvijezdama. Ove su projekcije bile iznimno popularna obiteljska aktivnost koja je dodatno obogatila kulturnu ponudu Baške.

Posebnu čar toplim ljetnim noćima dale su i **Večeri klapske pjesme**, gdje je **klapa „Zvonimir“** svojim izvedbama oživjela ulice Baške, podsjećajući na bogatu glazbenu baštinu ovog kraja.

SPORTSKA SCENA: OD VRHUNSKIH UTRKA DO ADRENALINSKIH IZAZOVA

Ljubitelji sporta i prirode ove su godine uživali u nizu jedinstvenih aktivnosti, a Baška je još jednom potvrdila svoj status vodeće destinacije za avanturističke sportske programe i rekreaciju.

4 Islands MTB Croatia ponovno je okupio elitu brdskog biciklizma. Više od 400 biciklista iz 40 zemalja sudjelovalo je u prologu i prvoj etapi, koja je startala iz Baške. Staze su prolazile kroz izazovne terene i predivne pejzaže, dodatno potvrđujući Bašku kao svjetski priznatu destinaciju za cikloturizam. Natjecatelji su savladali rutu dugu 300 kilometara, s više od 6000 metara visinskog uspona, čime je utrka postala jedna od najzahtjevnijih u seriji **Epic Series**.

Podržali smo i **Granfondo Falkensteiner Punat** utrku, čija je ruta prošla i kroz Bašku. Ova zahtjevna biciklistička tura duljine 82 kilometra dodatno je obogatila sportsku ponudu destinacije i privukla brojne sudionike iz Hrvatske i inozemstva.

Sportski duh nastavio se u svibnju utkom **Adventure Race Croatia**, čiji su start i cilj bili upravo u Baški. Tijekom šest dana, 35 timova iz 20 zemalja testiralo je granice svoje izdržljivosti na 500 kilometara dugoj stazi koja je spojila veslanje, biciklizam, orijentaciju i trčanje. Natjecatelji su istraživali skrivene kutke otoka Krka, a jedinstvena kombinacija prirodnih ljepota i fizičkih izazova pozicionirala je Bašku kao ključnu točku na mapi pustolovnih utrka.

Camino Krk Story bio je još jedan hit proljetne ponude. Program je kombinirao vođene ture i posjete znamenitostima, poput Jurandvora, Obzove i Batomlja, pružajući sudionicima priliku za istraživanje i povezivanje s otokom.

Tijekom ljetnih mjeseci, Baška je svojim posjetiteljima ponudila **besplatne treninge joge** pod stručnim vodstvom instruktore Sabine Blašković, prilagođene svim uzrastima i razinama fizičke kondicije. Ovi treninzi, održavani u mirnom parku uz more, omogućili su sat vremena opuštanja, vježbi disanja i fizičkih asana, čime su sudionici obnovili energiju i uživali u harmoniji

prirode.

Najveći *outdoor* događaj godine bio je **Baška Outdoor Festival**, koji je u svom jubilarnom desetom izdanju okupio preko 1500 sudionika iz 18 zemalja, potvrđujući Bašku kao nezaobilaznu destinaciju za ljubitelje sporta i prirode. **MTB maraton Krk'n'Roll** ponudio je tri rute različitih težina – od 26 km za početnike, preko 46

km za rekreativce, do zahtjevnih 70 km za iskusne bicikliste. Krk'n'Trail, najpopularnija utrka festivala, privukao je više od 800 trkača koji su istraživali krševite staze Baške, uživajući u izazovnim terenima i očaravajućim krajolicima. Planinarske ture vodile su sudionike na najviše vrhove otoka, uključujući Obzovu, dok su adrenalinske aktivnosti poput *zipline* i penjanja na stijene oduševile one željne uzbuđenja. Poseban trenutak festivala bilo je predavanje Davora Rostuhara, koji je kroz svoju inspirativnu priču o polarnoj ekspediciji pod nazivom „Polarni san“ nadahnuo publiku da slijedi svoje snove i istražuje granice ljudske izdržljivosti. Uz bogat sportski program, festival je ponudio i odličnu zabavu. U suradnji s Porto Clubom Baška, večeri su bile ispunjene koncertima Infinity Banda i Queen Sensationa, čiji su nastupi održavali iznimno veselu

atmosferu do ranih jutarnjih sati.

Baška Outdoor Festival unio je novu energiju u Bašku na samom kraju turističke sezone, potvrđujući još jednom da ovakvi događaji mogu postati snažan poticaj za posjetitelje tijekom posezone. Ovaj jedinstveni spoj sportskih i zabavnih aktivnosti demonstrirao je kako se sezona može uspješno produžiti, osiguravajući

kontinuitet turističkih dolazaka kroz cijelu godinu – cilj kojem ćemo i dalje težiti u budućnosti.

TRADICIJA I ZABAVA: SPOJ GLAZBE, PRIRODE I POVIJESTI

Manifestacije poput Crne ovce, Ribarskih dana, festivala cvijeća Baška Rožica i Uskrsa u Baški oživjele su duh zajedništva, slaveći gastronomiju, povijest i tradiciju. Posebno mjesto zauzeo je premijerni Dobro est Fest, koji je oduševio posjetitelje.

Uskrs u Baški otvorio je predsezona u jedinstvenoj obiteljskoj atmosferi i uz bogat program prepun zabave i tradicije. Edukativna igra „**Potruga za uskrsnim zecom**“ privukla je rekordan broj sudionika, ispunivši šetnice smijehom i uzbuđenjem dok su obitelji zajedno otkrivale skrivena iznenađenja. Blagdansko

raspoloženje dodatno su obogatili glazbeni nastupi talentiranih **Matee Dujmović** i **Antonija Krištofića** te folklorne skupine **KD „Šoto“**, koji su svojim izvedbama unijeli dašak tradicije i proljetne radosti. Posebna zvijezda vikenda bila je impresivna *fritaja*, pripremljena od 400 jaja i 11 kilograma svježih šparoga – kulinarski spektakl koji su nam priredili domaćini gostionice „Bag“ okupio je posjetitelje u zajedničkom slavlju i uživanju u okusima proljeća. Proljetno ukrašene šetnice, kreativne dekoracije i šarene pisanice stvorile su savršenu kulisu za nezaboravne fotografije, a Baška je i ove godine dokazala da Uskrs nije samo tradicija, već i doživljaj koji spaja sve generacije u toplini zajedništva.

Crna ovca, jedan od najiščekivanijih festivala godine, ponovno je oduševila ljubitelje janjetine, glazbe i kulture. Festival je ponudio raznovrstan program, uključujući koncerte Krankšvestera, Vojka V i Psihomodo Popa, koji su svojim energičnim nastupima stvorili nezaboravnu atmosferu na Paladi. Tijekom dana posjetitelji su uživali u predavanju Korada Korlevića, izložbama umjetničkih radova te biciklističkim i planinarskim turama kroz bašćansku kotlinu. Gastronomija je bila u središtu pozornosti, s mladom janjetinom pripremljenom na tradicionalne i moderne načine – od ražnja do janječih burgera i žgvaceta sa šurlicama.

Posebno oduševljenje izazvala je nova lokacija i koncept – jazz program i sportska dvorana pokazali su se kao idealan izbor za primanje velikog broja posjetitelja. Festival je dodatno obogaćen programima poput memorijalne regate, obnove mrgara, boćanja te radionica izrade šurlica i presnaca. U organizaciju su se uključile brojne udruge, što je savršeno utjelovilo duh Crne ovce – zajedništvo, promociju lokalne baštine i očuvanje tradicije.

Ribarski dani, manifestacija s dugom tradicijom, još jednom su pokazali zašto su nezaobilazan dio turističke ponude Baške. Glazbeni program obuhvatio je nastupe Gustafa, popularne grupe Dalmatino i klape Tramuntana, dok su radionice za djecu i odrasle približile posjetiteljima vještine poput izrade šurlica, pripremljene pod vodstvom gospođe Biserke i gospođe Nade iz Društva Sinjali, i mornarskih čvorova, koje je predstavila udruga „DUBoak“. Službeni program započeo je dolaskom loparskih Pučkih pivača u bašćansku valu, uz svečanu sopnju bašćanskih sopaca na rivi, nakon čega je mlađa folklorna skupina KD „Šoto“ izvela tradicionalni tanac. Večer se nastavila druženjem sopaca, kantura i svirača, stvarajući jedinstvenu atmosferu bogatu tradicijom i zvucima miha. Poseban doživljaj bili su večernji defile ribarskih barki uz spektakularnu bakljadu, povorka ribara i mještana te vatromet, velikodušna donacija Dezinsekcija d.o.o.

Rijeka, koji je osvjetlio baščansku valu. Natjecanja poput potezanja užeta i hodanja po gredi, u organizaciji SD „Vihor“, izazvala su salve smijeha i oduševljenje publike. I ove godine, RŠD „Škrpina“ organiziralo je Malu školu ribolova, gdje su djeca naučila osnove ribolova i uživala u lovljenju ribe s rive.

Baščansku valu dodatno su ispunila jedra mladih natjecatelja u sklopu Revije jedrenja otoka Krka za klasu optimist, koju je organizirao JK „Vihor“ uz sudjelovanje klubova JK „Krka“ i JK „Malinska“. Ukupno 22 natjecatelja ispunila su valu energijom i vjetrom u jedrima.

Zakruženje bogatog programa donijela je panoramska vožnja brodom „Baška“ do uvale Vele luke i posjet ribarskom muzeju Buymer, gdje su članovi udruge Buymer oduševili goste očuvanjem ribarske baštine. Ribarski dani još su jednom potvrdili svoj status manifestacije koja na jedinstven način spaja tradiciju, zajedništvo i bogatu kulturnu baštinu.

Baška rožica, festival cvijeća, ove je godine zablistala u svom punom sjaju, pretvarajući Bašku u šarenu oazu proljetnih boja i mirisa. Tradicionalni sajam cvijeća održan je u parku između hotela Corinthia i Atrium Residence Baška, gdje su posjetitelji mogli pronaći bogatu ponudu ukrasnog bilja, začinskog i aromatičnog bilja te lončanica. Edukativni i kreativni program festivala obuhvaćao je radionice za sve uzraste. Najmlađi su uživali u vrtlarskoj radionici „Male ruke sade“ gdje su učili saditi cvijeće i izrađivati vjenčice od mediteranskog bilja. Odrasli su se okušali u radionicama keramike i izrade biljnih terarija pod stručnim vodstvom, gdje su naučili izraditi unikatne keramičke predmete i trajne zelene dekoracije. Otvorenje festivala obilježili su nastupi folklornih skupina i dječjih zborova, koji su pjesmom i plesom slavili proljeće. Festival je bio pravi primjer kako spojiti hortikulturu, umjetnost i zajedništvo u događanje koje privlači posjetitelje iz cijele regije.

Premijerno izdanje Dobro est Festa održano je u čarobnom ambijentu kompleksa sv. Lucije u Jurandvoru, donoseći šest dana vrhunske glazbe, umjetnosti, tradicije i edukacije. Festival je otvorio legendarni Rade Šerbedžija emotivnim koncertom pod zvjezdanom nebom, dok je završnicu obilježio Hari Rončević svojim nezaboravnim hitovima. Program je uključivao radionice „Glagoljsko slovo“ i „Etno motiv na torbi“ gdje su sudionici izrađivali mozaike i oslikavali torbe, spajajući tradiciju s kreativnošću. Djeca su uživala u Glagoljaškoj školici, pod vodstvom Dane Kružić, i radionici filcanja vune, dok su odrasli sudjelovali u umjetničkim i edukativnim aktivnostima. Osvežavajuća ponuda pića, s craft ginom KuSshh i vinima Katunar Estate Winery, bila je savršen dodatak koncertima

i radionicama. Ambijent je ožvijen ambijentalnom rasvjetom, dekoracijama i foto-kutkovima, stvarajući nezaboravno iskustvo za posjetitelje. Dobro est Fest istaknuo je Bašku kao destinaciju koja povezuje kulturu, tradiciju i moderni turizam te postavio temelje za još bogatija izdanja u budućnosti.

Podrška projektima za očuvanje baščanske baštine i raznolikosti ponude

U sklopu svoje podrške lokalnoj zajednici, Turistička zajednica općine Baška svake godine putem **javnog poziva** dodjeljuje financijska sredstva udrugama i organizacijama koje svojim projektima obogaćuju kulturnu, sportsku i društvenu ponudu destinacije. **Kulturni projekti i manifestacije** uključivali su kazališnu predstavu „Ribe“, koju je Društvo Sinjali organiziralo u kompleksu sv. Lucije u Jurandvoru, u suradnji s Hrvatskim kazalištem Pečuh. Projekt postavljanja edukativnih tabli na novoj poučnoj stazi Orhideja, također u organizaciji Društva Sinjali, promovirao je prirodnu baštinu uz pomoć stručne botaničke sistematizacije.

Sportski programi obuhvatili su 7. prvenstvo otoka Krka u organizaciji JK „Vihor“, koje je okupilo mlade jedriličare sa cijelog otoka te tradicionalnu regatu „Ribarski dan“. NK „Vihor“ održao je Ljetni nogometni kamp za djecu, Dani Vihora obilježili su početak nogometne sezone, a Picigin Fest, u organizaciji SD „Vihor“ na Veljoj plaži,

privukao je brojne sudionike i gledatelje. Posebno su se istaknuli programi HD Navigatio d.o.o. i Šimuna Cimerman d.o.o., koji su organizirali MTB maraton Krk ,n' Roll i Krk ,n' Trail utrke, privlačeći brojne sportaše i rekreativce.

Društvene i gastronomske aktivnosti uključivale su tradicionalnu feštu Rokova, koju je organizirao BK „Jabuka“, Božićni bočarski turnir SD „Vihor“ te aktivnosti Ribarskoga dana i Lignjade u organizaciji RŠD „Škrpina“, gdje su posjetitelji uživali u lokalnim delicijama i učili ribarske vještine.

Svaki od ovih projekata pridonosi raznovrsnosti ponude i očuvanju baštine Baške, dok istovremeno okuplja lokalno stanovništvo i posjetitelje u zajedničkom slavlju tradicije, sporta i kreativnosti.

OSTVARENI TURISTIČKI REZULTATI: ODRAZ PREDANOG RADA

S 2024. godinom na izmaku, turistički rezultati na području općine Baška potvrđuju iznimnu atraktivnost destinacije i predanost svih dionika u turističkom sektoru. Prema podacima sustava **eVisitor**, od 1. siječnja do 31. listopada 2024. godine, u komercijalnom smještaju zabilježeno je ukupno **968.756 noćenja** i **174.169 dolazaka**, što predstavlja ostvarenje od 96,71% u usporedbi s istim razdobljem prošle godine. Najveći doprinos dolascima i noćenjima imali su **objekti u domaćinstvu**, kampovi i hoteli, dok su ostatak čvrsto podupirali ostali ugostiteljski objekti za smještaj.

Top deset emitivnih tržišta predvodili su gosti iz **Njemačke, Austrije i Slovenije**, dok su tržišta poput **Poljske, Mađarske i Slovačke** zabilježila primjetan porast u dolascima i noćenjima. **Poljski turisti**, primjerice, ostvarili su rast noćenja od 5,14%, dok je porast gostiju iz Mađarske iznosio 7,26%.

Uz rezultate komercijalnog smještaja, dodajemo i podatke za nekomercijalni smještaj, gdje je ostvareno dodatnih **62.360 noćenja** i **2.444 dolazaka**. Ukupno, kombinirajući komercijalni i nekomercijalni smještaj, Baška je do 31. listopada 2024. zabilježila **1.031.116 noćenja** i **176.613 dolazaka**.

Kapacitet smještaja u općini Baška narastao je za **1,53%**, čime sada raspoložemo s **15.461 kreveta** u komercijalnom i nekomercijalnom smještaju. Porast kapaciteta primjetan je kod ostalih ugostiteljskih objekata (+8,48%) te u nekomercijalnom smještaju (+2,57%), dok je kapacitet u hotelima i kampovima ostao nepromijenjen.

Ovi rezultati jasno oslikavaju uspjeh suradnje lokalne zajednice, privatnog sektora i turističkih djelatnika, koji zajedno grade destinaciju privlačnu za posjetitelje kroz čitavu godinu. Uz prirodne ljepote, bogatu tradiciju i raznovrsnu ponudu, Baška ostaje primjer kako uspješna destinacija može održivo rasti i razvijati se.

ŠTO NAS ČEKA? ADVENT U BAŠKI

Godinu ćemo zaključiti u čarobnom blagdanskome raspoloženju uz **Advent u Baški**, kada ovo „malo mjesto s velikom tradicijom“ postaje prava oaza blagdanske čarolije. Baška će zasjati tisućama lampica i blagdanskim ukrasa, stvarajući toplu i svečanu atmosferu, koju će obogatiti raznolik program za sve generacije, za što su se još jednom pobrinuli djelatnici TZO Baška i TD Baška!

Vikendi na Paladi bit će ispunjeni glazbom izvođača poput Infinity Banda, Trija DNA, L'amour banda, Trija Vox i DJ Doga, koji će svojim nastupima stvoriti nezaboravnu atmosferu. Kreativne radionice oduševit će ljubitelje ručnog rada: od izrade adventskih vijenaca uz cvjetnu dizajnericu Christinu Cianci, preko

ukrašavanja medenjaka s Veronikom Gromski, do slikarskih radionica s akademskom slikaricom Zoricom Andrić i šivanja božićnih kuglica pod vodstvom Nise Hrvatine Petrović. Najmlađi će uživati u kazališnoj predstavi „Izgubljena brada Djeda Mraza“ te projekciji božićnog animiranog filma, dok će odrasli pokazati svoje vještine na Lignjadi, malonogometnom turniru „4 sela“, boćarskom natjecanju i kartaškom turniru. Adventska kućica na Paladi bit će nezaobilazno mjesto za sve koji žele uživati u tradicionalnim blagdanskim delicijama i toplim napitcima. Uz humanitarne događaje, poput sajмова i natjecanja u pripremi lovačkog kotlića, Baška u ovo blagdansko vrijeme postaje središte topline, zajedništva i nezaboravnih trenutaka.

Baška je u 2024. godini postavila nove standarde, uspješno objedinivši tradiciju, kulturu i sport. Obilježavanje 120 godina turizma nije samo pogled unatrag, već i prilika za oblikovanje budućnosti. Zahvaljujući neiscrpnj energiji i predanosti lokalne zajednice, Baška ostaje primjer kako se destinacija može kontinuirano razvijati, privlačeći posjetitelje različitih interesa i pružajući nezaboravna iskustva koja inspiriraju.

120 GODINA TURIZMA U BAŠKI: OD VIZIJE DO MILIJUNA NOĆENJA

Baška, jedno od najljepših mjesta na otoku Krku, ove godine slavi velikih 120 godina turizma. Ova značajna obljetnica prilika je da se prisjetimo početaka i ljudi čija je vizija oblikovala Bašku u ono što je danas – nezaobilaznu destinaciju za sve ljubitelje prirode, mora i bogate tradicije. Sve je započelo davne 1904. godine, kada je u maloj zajednici, tada usmjerenoj na pomorstvo, ribarstvo i poljoprivredu, osnovano „Društvo za poljepšanje mjesta i mjestne čistoće“.

Upravo zahvaljujući entuzijazmu i naprednim idejama uglednih Baščana s riječkom adresom, započela je nova era koja će promijeniti sudbinu ovog mjesta.

120
godina turizma
u Baški

Geistlich je tiskao brošure i prospekte s poznatim sloganom „Iz sobe ravno u more“, što je dodatno privuklo goste. Zahvaljujući njemu, Baška je već 1910. dobila prvog kupališnog liječnika, dr. Zdenku Čermakovu, što je bio ključan korak prema priznavanju Baške kao morskog i kupališnog lječilišta.

S godinama su izgrađeni novi hoteli poput Prahe (1910.), Grandića (1910.), Baške (1911.) i Velebita (1913.), kao i vile i pansioni. Sve to pridonijelo je stalnom rastu broja turista, a Baška se polako, ali sigurno, profilirala kao destinacija od međunarodnog značaja.

Počeci turizma u Baški

Početak 20. stoljeća, kada su morska kupališta počela privlačiti pažnju diljem Europe, Baščani su prepoznali potencijal svog kraja. Predivna plaža, čisti zrak i jedinstveni krajobraz činili su savršene uvjete za razvoj turizma. Inicijativu su pokrenuli poduzetni Baščani koji su živjeli u Rijeci, nadahnuti primjerom Društva za poljepšavanje mjesta u Krku. Njihov trud okrunjen je 27. lipnja 1904., kada je Carsko-kraljevsko namjesništvo službeno odobrilo osnivanje društva u Baški. Cilj je bio jasan – urediti mjesto i privući prve izletnike i goste.

Prvi predsjednik Društva bio je Jure Barbalić, potpredsjednik Nikola Dujmović, tajnik Franjo Zec, blagajnik Niko Maračić, učitelj, te odbornici Petar Krstinić, Frane Pajalić i Ante Tudor. Zahvaljujući njihovom trudu i zajedništvu, Baška je počela privlačiti prve turiste, a već 1906. Ante Tudor otvara prvi hotel Zvonimir. Samo dvije godine kasnije, na Veloj plaži, jednoj od najljepših na Jadranu, podignuta je prva kupališna zgrada, što je označilo početak organiziranog turizma u Baški.

Razvoj turističke destinacije

Jedan od najzaslužnijih za razvoj Baške bio je Emil Geistlich, direktor tiskare praške Politike. Dolaskom u Bašku 1909. kao gost, prepoznao je njen potencijal i ubrzo postao ključna figura u razvoju hotelijerstva i promociji mjesta. Njegova strast prema Baški odvela je glas o ovom malom primorskom raju daleko u svijet.

Baška danas: Spoj tradicije i suvremenih doživljaja

Danas, nakon 120 godina, Baška je prepoznata ne samo po svojoj predivnoj plaži, već i po raznovrsnoj turističkoj ponudi. Uz prirodne blagodati, poput 2500 sunčanih sati godišnje i kristalno čistog mora, Baška nudi više od 120 km uređenih šetnica, biciklističke staze, četiri jedinstvena penjališta i bogat program manifestacija. Sve to povezano je s dugogodišnjom tradicijom, gastronomijom i povijesnim nasljeđem, što Bašku čini jedinstvenim odredištem za aktivan odmor. Zahvaljujući kontinuiranim ulaganjima i osluškivanju potreba suvremenih turista, Baška posljednjih godina bilježi izvanredne rezultate, uključujući više od milijun komercijalnih noćenja godišnje. Ipak, mnogo toga još ostaje za otkriti i uključiti u turističku ponudu, čime Baška i dalje čuva svoj potencijal za rast.

Pogled u budućnost

Baška nije samo priča o prošlosti, već i o budućnosti. Vizija i rad ljudi koji su prije 120 godina započeli ovu priču nadahnjuju nas da nastavimo razvijati Bašku kao destinaciju koja će zadovoljiti i najzahtjevnije goste. S obzirom na neiskorištene potencijale, pred nama je izazov, ali i prilika da dodatno obogatimo turističku ponudu i nastavimo graditi uspješnu priču Baške. Ususret novim turistima i sljedećim velikim obljetnicama, Baška ostaje mjesto koje spaja prošlost, sadašnjost i budućnost – oaza za sve one koji traže ljepotu, mir i nezaboravne doživljaje.

30 GODINA TURISTIČKE ZAJEDNICE OPĆINE BAŠKA: POVIJEST, LJUDI I NOVI IZAZOVI

Turistička zajednica općine Baška ove godine slavi značajan jubilej – 30 godina postojanja. Ovaj impresivan put započeo je još davne 1952. godine, u vrijeme kada se na Krku obnavljala tradicija turističkih društava. Baška, kao jedna od prvih, osnovala je svoje Turističko društvo 18. travnja iste godine. U sljedećim desetljećima, zajednica je prošla kroz brojne transformacije, prilagodila se promjenama i uspjela očuvati svoju ulogu kao ključnog nositelja razvoja turizma u ovom dijelu Kvarnera.

Povijesni temelji turističkog razvoja Baške

Osnivanje Turističkog društva Baška 1952. godine bilo je odgovor na reorganizaciju državne uprave i uvođenje samoupravljanja u Hrvatskoj. Već 1953. godine, Odjel za unutrašnje poslove Narodnog odbora kotara Krk službeno je potvrdio rad Društva, definirajući njegove ciljeve: unapređenje turizma, očuvanje čistoće i ljepote mjesta, izdavanje turističkih materijala, briga o kulturnoj i povijesnoj baštini te usklađena suradnja s lokalnim poduzećima.

Turističko društvo uspješno je djelovalo sve do 1991. godine kada je, donošenjem novog Zakona o turističkim zajednicama, započeo proces modernizacije sustava. Sljedeće godine osnovana je Turistička zajednica mjesta Baška, čiji su prvi lideri – predsjednik Marijan Dekanić i direktorica Turističke zajednice Majda Šale – udarili temelje modernog turističkog menadžmenta.

Godine 1994., s osnivanjem Općine Baška, dolazi do nove reorganizacije, čime Turistička zajednica dobiva današnji oblik. U tom razdoblju ključnu ulogu imali su lideri zajednice, koji su svojim radom i vizijom doprinosili njezinom razvoju.

U dva mandatna razdoblja, od 1994. do 1998. te od 1998. do 2003. godine, predsjednik Turističkog vijeća bio je Silvano Derenčinović, dok je od 2003. do 2007. godine ovu funkciju obnašao Damir Tomašić. Njihov je rad obilježen značajnim iskoracima u promociji Baške kao turističke destinacije. Od 2007. do 2010. godine predsjedničku funkciju preuzima Miroslav Pavlović, dok je od 2010. godine na čelu Toni Juranić, načelnik Općine Baška, koji nastavlja graditi viziju održivog razvoja turizma u skladu s modernim trendovima i potrebama lokalne zajednice.

Direktorica Ureda Turističke zajednice općine Baška od 1994. do 2014. godine bila je Majda Šale, čiji je dugogodišnji rad ostavio neizbrisiv trag na turizam Baške. Nakon nje, funkciju preuzima Ivana Kovačić, koja je do 2020. godine nastavila s unapređenjem turističkih aktivnosti i promocijom destinacije.

U izazovnoj 2020. godini, tijekom globalne pandemije, na mjesto direktorice dolazi sadašnja voditeljica, Ivana Topić. „Preuzeti ovu funkciju u takvim okolnostima nije bilo lako, ali podrška lokalnog stanovništva dala mi je snagu i motivaciju da nastavim raditi na razvoju destinacije. Naš cilj ostaje

isti – osigurati bolje sutra za Bašku i sve njezine posjetitelje”, istaknula je direktorica.

Turizam u vremenu promjena

Baška je, kao i cijela Hrvatska, prolazila kroz uspone i padove turističkih sezona, suočavajući se s izazovima poput globalnih ekonomskih kriza, promjenama u preferencijama turista te, u novije vrijeme, utjecajem pandemije. Unatoč svemu, zajednica je uvijek bila spremna prilagoditi se novim okolnostima i trendovima, koristeći inovacije i suradnju svih dionika kako bi očuvala konkurentnost i privlačnost destinacije.

Danas se sve veći naglasak stavlja na održivi razvoj, što je jasno definirano u novom Zakonu o turizmu, koji promovira odgovorno korištenje resursa i uravnoteženi razvoj destinacija. Turističke zajednice dobivaju novu, odgovornu ulogu – postaju organizacije za upravljanje destinacijom koje osiguravaju očuvanje prirodnih i kulturnih resursa, uz unapređenje uvjeta za lokalno stanovništvo i turiste.

Planovi upravljanja destinacijom, koji se temelje na izračunu prihvatnih kapaciteta, ključni su za postizanje ravnoteže između razvoja i zaštite okoliša, prostora i zadovoljstva posjetitelja. Takvi planovi uključuju detaljne analize trenutnog stanja, mjere za očuvanje resursa, kao i aktivnosti usmjerene prema dugoročno održivom razvoju.

Baška, kao pionir u turizmu, spremno prihvaća ove izazove. Uvođenjem strategija održivog razvoja, zajednica ne samo da jača svoju konkurentnost, već i osigurava kvalitetu života lokalnog stanovništva, čime nastavlja graditi svoju reputaciju destinacije koja harmonizira prirodu, tradiciju i modernost.

RESPEKTABILNI JUBILEJI VJERNOSTI: OBITELJ LOJKA I BAŠKA – NERASKIDIVA VEZA

Baška nije samo destinacija – ona je dom daleko od doma za brojne goste. Poseban primjer je obitelj Lojka iz Donje Austrije, koja već 30 godina

vjerno posjećuje Bašku i Vesnu Žic, svoju domaćicu. Njihova priča svjedoči o istinskoj povezanosti koja nadilazi turistički odnos.

Obitelj Lojka ističe ljepote Baške – Vela plaža, kristalno čisto more, uvala okružena planinama i šarm starog grada – kao razloge svoje dugogodišnje vjernosti. No, ono što ih posebno oduševljava jest gostoljubivost lokalnih ljudi, posebno njihove domaćice gospođe Vesne, koja je godinama srdačno brinula o generacijama njihove obitelji pa tako danas kod gospođe Vesne dolazi već treća generacija ove obitelji. Za 30. jubilej, obitelj Lojka iznenadila je gđu. Vesnu raznim unikatnim poklonima s fotografijama, a posebno iznenađenje bila je velika torta koja je prešla kilometre kako bi se zajedno osladili u domu gđe. Vesne koja godinama toplo i predano brine o svojim gostima. Gospođa Vesna im je priredila poseban dar – jedinstveni izlet jedrilicom, gdje su otkrili ljepote okolnih uvala, hranili jelene i vidjeli dupine. Uspomene su to koje su ponijeli svojim kućama i kojih će se s radošću prisjećati, do slijedeće godine i povratka u svoj drugi dom, kako nazivaju Bašku i domaćinstvo gospođe Vesne Žic.

BAŠKA – PRIČA KOJA TRAJE

Vjerujemo da Baška ima još mnogo ovakvih priča, gostiju koji desetljećima dolaze i stvaraju nezaboravne uspomene. Upravo zahvaljujući njihovoj vjernosti, Baška je postala ono što je danas – destinacija koja oduševljava i inspirira.

Pozivamo sve iznajmljivače da podijele priče o svojim dugogodišnjim gostima, kako bismo ih nagradili za njihovu vjernost i pokazali svijetu koliko vrijedimo. Jer Baška nije samo mjesto – ona je doživljaj, povijest i zajednica koja se s ponosom gradi desetljećima.

KAMP MALI OSVOJIO 2. MJESTO U KATEGORIJI MALIH KAMPOVA NA KVARNERU - NAJ KAMP ADRIA

Tonči Hrabrić

Slovenski kamping internetski portal www.avtokampi.si i ove je godine, 14. put, u sklopu Hrvatskog kamping kongresa priredio podjelu nagrada najboljim kampovima u Hrvatskoj i Sloveniji – *Naj kamp Adria*. Radi se o izboru u kojem brojni kampisti tijekom cijele sezone glasaju za najbolje kampove. Nagrada stoga ima posebnu draž jer iza nje ne stoji žiri, već kampisti koji neprestano putuju, istražuju destinacije i iskustveno vrednuju sve sadržaje na koje nailaze, a nema većeg priznanja od onog koje

stiže direktno od samih gostiju.

Da je Kamp Mali uistinu oaza mira na otoku Krku, dokazuje činjenica da je i ove godine osvojio nagradu u kategoriji malih kampova na Kvarneru osvojivši visoko drugo mjesto. Kamp je u vlasništvu obitelji Hrabrić koja već dugi niz godina predano brine o svojim gostima stvarajući obiteljsku atmosferu što gosti prepoznaju i vrednuju. Čestitamo vrijednim dobitnicima i veselimo se sljedećoj godini u kojoj će Kamp Mali proslaviti 20 godina svog poslovanja.

KONCERT PJESME JADRANA

Ivan Hrabrić Gaudencio

Već tradicionalno, i ove godine je Stane Göderer sa svojom harmonikom održao u nedjelju 7. srpnja 2024. godine, s početkom u 20:30 sati, u ambijentu crkve svetog Antona, solo koncert pod nazivom *Pjesme Jadrana*.

U jednosatnom nastupu izveo je poznate skladbe jadranskog melosa, popraćene glasovima nazočne publike, a nakon svake izvedbe nagrađen je burnim aplauzom.

Ivan Hrabrić Gaudencio

LJETNA NOĆ NA PLACI

Mjesni odbor Batomalj u suradnji s Turističkom zajednicom općine Baška, organizirao je u subotu, 24. kolovoza 2024. s početkom u 20:00 sati nastup klape „Zvonimir“ pod nazivom *Ljetna noć na placi*.

Na tom mjestu, na placi, u neka prošla vremena, u večernjim satima, nakon napornog rada ljeti u polju odvijalo se okupljanje mještana Batomlja. Slijedeći tu tradiciju, Mjesni odbor Batomalj, godinama u kolovozu organizira nastup domaćih izvođača.

Nastup klape „Zvonimir“ popraćen je punom placom slušatelja njihovog repertoara, a izveden je i *a cappella* niz pjesama primorskog i dalmatinskog melosa, kao i zabavne pjesme uz pratnju mandoline i gitare. Nakon

svake izvedbe klape je nagrađena burnim pljeskom nazočnih gledatelja, a sudjelovali su i pjesmom u poznatim zabavnim i domaćim pjesmama.

Za ugodno raspoloženje prisutnih gledatelja pobrinuli su se stanovnici Batomlja koji su prisutne ponudili fritulama, kolačima i pićem.

DRUŠTVO KRČANA I PRIJATELJA OTOKA KRKA NA IZLETU U BAŠKI

Ivan Hrabrić Gaudencio

U subotu, 25. svibnja 2024., prema godišnjem planu i uz financijsku pomoć Općine Baška realiziran je društveni izlet u Bašku. Četrdesetak članova društva iz Zagreba obišlo je kompleks crkve svete Lucije u Jurandvoru te crkve svetog Marka i svetog Ivana. Za uvod u pripremu izleta Društvo Krčana i prijatelja otoka Krka u zagrebačkoj knjižnici i čitaonici „Bogdan Ogrizović“ u ponedjeljak 13. svibnja 2024., s početkom u 16:30 sati organiziralo je predavanje na temu „Baška i bašćanski kraj“.

Predavanje je održao mr. sc. Toni Juranić dipl. oec, načelnik Općine Baška. U svojem izlaganju nazočne je upoznao s geografskim položajem

općine, mjestima u njezinom sastavu, razvoju turizma od njegovih početaka 1904. godine do današnjih dana, ostvarenim rezultatima u razvoju i izgradnji općine te o planovima u budućnosti. Tijekom predavanja prikazan je i kratki film povodom obilježavanja 110. godišnjice turizma u Baški.

U Jurandvoru su članovi društva ispred kompleksa

svete Lucije dočekani uz zvukove sopila sopca Žarka Dujmovića Cadića i njegovog osmogodišnjeg unuka Frane Grbavca te fritulama i rakijom.

Nakon kraćeg odmora, program je nastavljen u refektoriju crkve svete Lucije predstavljanjem predavača arheologa Ranka Starca, voditeljice kompleksa Dane Kružić i, kao gosta, direktorice Turističke zajednice općine Baška Ivana Topić. O arheološkim nalazima na području bašćanske kotline, uz prezentaciju, nazočne je upoznao arheolog Ranko Starac, a sa crkvom svete

Lucije, voditeljica AZ agencije za kulturu i turizam Dana Kružić.

Program boravka u Baški, uz stručno vodstvo Ranka Starca, nastavljen je obilaskom crkve svetog Marka. Za obilazak crkve svetog Ivana smještene na brijegu iznad Baške, s koje se pruža prekrasan pogled na Senjska vrata, otoke Prvić, Sveti Grgur i Rab, te na Velebit,

organiziran je prijevoz članova.

Nakon obilaska crkve razgledana je galerija sv. Ivana, gdje je posebnu pažnju članova izazvalo zvono nazvano Starac iz 1431. godine, a naročito je bio interesantan detalj u trenutku kada je zvonu pristupio Ranko Starac, kojem je nakon nekoliko pokušaja ostvarena želja da vidi zvono.

U nastavku programa uslijedio je odlazak u restoran „Burin“ na zajednički ručak i druženje do povratka u Zagreb.

GLAGOLJAŠKA ŠKOLICA U JURANDVORU

Dana Kružić
 Luka Tabako

I ovog ljeta učili smo glagoljicu i usavršavali znanje o tom našem drevnom pismu.

U okrilju crkve sv. Lucije, kao nekoć redovnici, glagoljicu su pisali suvremeni glagoljaši/ce: Ivana Božić, Jana i Lea Bralić, Karla i Tin Derenčinović, Mateo Diklić, Kristina Dujmović, Andrej i Danijel Dukić, Katia Grbavac, Anja Hrabrić, Hana Hrabrić, Nika Kružić, Jakov Milosavljević, Lucijan Seršić, Julia i Val Sever te Marta Vraneković. Zahvaljujući financijskoj podršci Općine Baška imali smo mogućnost glagoljicu u kreativnim kreacijama interpretirati u tehnici filcanja vune u suradnji s OPG-om Gršković.

SALVIA AUREA 2024

Maja Vraneković

U Društvenom domu Kijac Udruženje proizvođača meda od kadulje u suradnji s Udrugom pčelara Kadulja otok Krk i Udruženjem pčelarskih udruga PGŽ, organizirala je 9. po redu ocjenjivanje kvalitete meda od kadulje pod nazivom SALVIA AUREA 2024.

Pobjednikom i nositeljem naslova šampiona ovogodišnje smotre proglašen je pčelar Vladimir Vraneković iz Baške. Njegov med od kadulje s otoka Prvića pokazao se najbolje ocijenjenim medom.

Med od kadulje zbog potražnje koju postiže, ubraja se među najcjenjenije hrvatske medove, ali je i s tradicijskog i povijesnog gledišta jako bitan za našu kotlinu i za mlade pčelare koji nastavljaju njegovati Bašćanima tako dragu i jedinstvenu mikrolokaciju otoka Prvića.

IN MEMORIAM

DRAGAN KARLO JOKSIMOVIĆ

Branko Randić

„Dragan Karlo Joksimović (1935.) rođen je u Beogradu. Početkom pedesetih godina dvadesetog stoljeća, dolazi u Rijeku iz Donje Dubrave, gdje je bio kod babe po materi, Kate Žige Kedmenec. Uključuje se u rad KUD-a „Vulkan“, „Treći maj“, „Lučki radnik“. S društvima nastupa u okolici Rijeke. Puno četiri godine bio je član KUD-a „Zora“ iz Opatije, s kojim je nastupio i na Krčkom festivalu otoka u Baški. Član je i „Teško-atletskog kluba Rijeka“, s kojim osvaja prvenstvo Hrvatske i Slovenije. Oženio je Lurdicu Maričić Pišturićevu, s kojom ima jednu kćer, a po njoj i troje unučadi.

Nakon osnivanja Društva prijatelja bašćanskog područja u Rijeci, uključuje se u rad Društva: na organiziranju bodulskih zabava, izleta i drugih aktivnosti. Suraduje u Biltenu bašćanskog područja, a nakon toga u Biltenu Društva bašćanskog područja, organizira suradnike na tiskanju glasila „Naša Baška“, Dvadesetak godina suradnik je „Novog lista“ te „Krčkog zbornika“ i drugih tiskovina.

Sa suprugom 1987. godine odlazi u mirovinu i nastanjuje se na Gorici u Baški, u ruševnoj kućici Lurdinih pradjedova. Nastavio je fotografirati i bilježiti sve događaje na otoku Krku, naročito u Baški. Sakuplja stare fotografije, tekstove i pisane materijale od oledbe do danas.

Član je i počasni član mnogih udruga u Baški, na otoku Krku i Primorsko-goranskoj županiji.

Danas aktivno fotografira i preslikava stare fotografije o socijali, pomaže potrebitim osobama i obiteljima,

Krajem ove godine, točnije 30. prosinca navršit će se točno godina dana otkako nas je napustio, preselio se s ovog svijeta u bolji, vječni život, gospodin Dragan ili, kako se rado volio nazivati, Karlo Joksimović. Bio je neobično draga i zanimljiva osoba, a osim toga u mnogočemu je zadužio Bašku i zato će nam ostati u dragoj uspomeni.

Prepušio bih da on sam govori o sebi: Preuzeto iz knjige „Nošnje Bašćanske doline“ u izdanju Kulturnog društva „Šoto“ Jurandvor-Baška, Jurandvor 2017. Dragan Joksimović, str. 103.

DRAGIM PRIJATELJIMA
 MARIJI OJOVIĆ I BRANKU
 ZA USPOMENU
 LURDA PIŠTURICEVA I
 DRAGAN KARLO JOKSIMOVIĆ JOKSA
 Lurda JOKSIMOVIĆ
 BAŠKA, 4. 02. 2018. p.

sakuplja podatke o povijesti Baške, ekologiji, zaštićenim zonama i krajobrazima na području općine Baška, na otoku Prviću, Veloj riki, Velom pesku, ustupa podatke za pisanje raznih tekstova i diplomskih radova.

Nepoznato je da je gosp. Joksimović bio glavni dizajner karakteristične i prepoznatljive glave na naslovnoj stranici „Naše Baške“, od kad je počela izlaziti pa sve do 29. broja. Lijepo bi bilo da ta glava ponovo dođe na naslovnu stranicu. U desnom gornjem uglu ima elemente koji podsjećaju na lozicu s gornjeg ruba bašćanske ploče (vidi sliku).

Godine 2018. dobiva nagradu Općine Baška za životno djelo.

Još nekoliko riječi o privatnom životu. Bio je naime uzoran roditelj i divan suprug, s velikom je brigom, pažnjom i nježnošću čuvao i njegovao svoju suprugu do kraja njenog života. Ona je bila niz godina potpuno nepokretna i vezana uz krevet.

Nakon njezine smrti odlazi 2020. godine u dom za starije osobe u Krku u „Mali Kartec“. Ovdje i dalje neumorno fotografira i bilježi sve događaje u domu, a putem društvenih mreža šalje ih u svijet. Pomaže, na udivljenje osoblju doma oko elektroničkih i ostalih tehničkih poteškoća. Rado je ustupao svoju arhivu svima koji su željeli znati nešto više o Baški. Tako je i meni jednom E-mailom poslao svu svoju sakupljenu građu i članak o pavlinskom samostanu svetoga Kuzme

i Damjana u Baški, Zarok. Mislio sam da mi to šalje samo na uvid, međutim kasnije mi je rekao neka to objavim kao svoje, ali to nisam mogao, jer on zavrjeđuje da to bude objavljeno pod njegovim imenom, njemu na spomen. Evo ovo je prilika za objavu tog teksta, možete ga pročitati u ovom broju „Naše Baške“.

Često smo ga posjećivali, a i on nas dok je još bio u Baški, a za boravka u domu i dalje smo održavali kontakte.

Ne mogu prešutjeti da smo moja supruga i ja još prije službene prezentacije dobili od njega knjigu „Nošnje Bašćanske doline“ s njegovom i Lurdinom posvetom, jer u toj knjizi objavljen je opširan opis bašćanske nošnje iz njegovog pera.

Jako je volio Bašku, bio je zaljubljen u nju i često je znao recitirati pjesmu o bašćanskoj dolini koju je ispjevala njegova supruga, ali uvjeren sam da je i on imao neku ulogu oko nastajanja te pjesme. To sam ga više puta pitao, ali uvijek je izbjegavao dati jasan odgovor. Objavljena je u gore spomenutoj knjizi, a ovdje je prenosim:

*Gledam te dolino moja
 Gornja i donja strana
 Gledam te dolino moja
 Dolino moja slana
 Zlatna se nit vijuga poljem
 To Vela rika teče
 Dolje na Veloj plaži
 Sunce prži, peče*

*O, suzno dolino moja
 Dolino moja slana*

*Velebit gordi
 Sakrio Prvić mali
 Al' mi smo veli ljudi
 Nikome te ne bi dali*

*Zemlja je naša tvrda
 More debelo
 Ruke su pune žulja
 Srce veselo*

*O, suzno dolino moja
 Dolino moja slana*

*Gledam te dolino moja
 Gledam te sve do kraja
 O, suzno dolino moja
 Dolino rodnog kraja*

PŠ BAŠKA - OD BOŽIĆA DO BOŽIĆA

Vladimira Petrinić

Godina prođe kao tren, no upravo su njeni posljednji dani pravi trenutak za prisjećanje na aktivnosti koje će ostati upisane u sjećanju naše djece.

SIJEČANJ

Od 15. do 20. siječnja - učenici mlađih razreda boravili su na skijalištu Celjska koča (Celje, Slovenija), na poziv Grada Celja i pod pokroviteljstvom Općine Baška.

VELJAČA

7. veljače - učenice i učenici mlađih razreda sa svojim su učiteljicama održali veseli maskirani sat, koji je protekao u druženju, plesu i momčadskim igrama.

14. veljače - naša osmašica Lorena Lovrić osvojila je 1. mjesto na Županijskom natjecanju iz njemačkog jezika, u kategoriji I.A (njemački kao prvi strani jezik).

26. veljače - naš učenik Filip Barac (4. razred) osvojio je odlično 4. mjesto na Županijskom natjecanju iz matematike.

28. veljače - obilježili smo Dan ružičastih majica te još jednom glasno rekli NE vršnjačkom nasilju.

OŽUJAK

4. ožujka - naše učenice i učenici u sastavu školske reprezentacije postigli su lijepe rezultate na Županijskom prvenstvu školskih sportskih društava. Pojedinačnim rezultatima istaknuli su se:

Petra Čuljat – 2. mjesto u bacanju kugle (3 kg)
 Klara Fantov – 2. mjesto u trčanju na 100 m

Filip Hutinski – 4. mjesto u bacanju vorteksa
 Emma Berisha – 5. mjesto u bacanju vorteksa
 Juraj Velnić – 5. mjesto u trčanju na 300 m
 Eldisa Mehagić – 7. mjesto u trčanju na 300 m
 20. ožujka - naša učenica Brigita Tomašić (7. razred) osvojila je izvrsno 4. mjesto na Županijskom natjecanju iz hrvatskog jezika.

TRAVANJ

12. travnja - učenici 6. razreda u društvu vršnjaka iz Punta posjetili su glagoljsku tiskaru u Roču, Aleju glagoljaša i gradić Hum te Papago park u Červaru.

10. do 12. travnja - Lorena Lolić sudjelovala je na XXX. državnom natjecanju iz njemačkog jezika, koje se održalo u Slavonskoj Požegi. Ponosni smo na Lorenu, koja je osvojila visoko 4. mjesto.

19. i 20. travnja - učenici 7. i 8. razreda sudjelovali su u dvodnevnoj terenskoj nastavi njemačkog jezika. Posjetili su grad Klagenfurt i Vrbsko jezero, Affenberg („planinu majmuna“), dvorac Landskron i grad Villach.
 22. do 24. travnja - naša je škola bila domaćin Državnog natjecanja iz vjeronauka.

SVIBANJ

9. svibnja - učenici 1. razreda održali su terensku nastavu u sklopu koje su posjetili OPG Vraneković, ruševine kaštela Baška i Mjesečevu šetnicu.

9. i 10. svibnja - učenici 4. razreda u sklopu terenske nastave posjetili su Zagreb i Hrvatsko zagorje.

17. svibnja - učenici mlađih razreda sudjelovali u akciji čišćenja Vele luke, u organizaciji Ponikve eko otok Krk d.o.o.

22. svibnja - u sklopu projekta „Samo zdravo“ u organizaciji Udruge za promicanje zdravih stilova života Gaia nova, održana je radionica zdrave prehrane i zdravog načina života za učenike 8. razreda.

24. svibnja - učenici cijele škole bili su na izletu u Velom Lošinju i na Golom otoku.

31. svibnja i 1. lipnja - naši su osmaši posjetili Vukovar u sklopu projekta Posjet učenika osmih razreda Vukovaru, kojeg provodi Javna ustanova „Memorijalni centar Domovinskog rata Vukovar“.

i učitelji Glazbene škole Ivana Matetića Ronjgova iz Rijeke, Područnog odjela Krk. Kroz zabavno druženje, djeca su upoznala glazbala koja mogu naučiti svirati u Krku.

20. lipnja - održana je tradicionalna završna priredba PŠ Baška.

21. lipnja - bio je posljednji dan nastavne godine 2023./2024.

SRPANJ I KOLOVOZ za sve su učenike bili mjeseci odmora i uživanja u ljetnim radostima.

Učitelji će ovo ljeto pamtili po rastancima. Naš su kolektiv napustile dvije drage kolegice. Omiljena časna Monika – Darinka Ikić dobila je premještaj u Poreč, dok

LISTOPAD

14. listopada - u suradnji s Vijećem roditelja, malim hodočašćem do Svete Lucije te izložbom pekarskih i slastičarskih proizvoda vrijednih mama, obilježili smo Dan kruha.

Od 16. do 18. listopada - učenici 8. razreda boravili su u Dalmaciji u sklopu stručne ekskurzije.

17. listopada - učenici 2. razreda održali su terensku nastavu te posjetili Punat, otočić Košljun, Krk i Vrbnik.

25. listopada - održana je školska razina Sudoku natjecanja koje organiziraju Hrvatska Mensa i Enigmatski klub Božidar Vranicki. Na školskoj razini sudjelovala su ukupno 42 učenika iz Krka, Baške, Punta i Vrbnika. Troje ih se plasiralo na regionalnu razinu natjecanja. Među njima je i naš sedmaš Luka Barac, koji je ostvario izvrstan rezultat od 84%.

29. listopada – učenici 3. razreda u sklopu terenske nastave posjetili su županijsko središte – grad Rijeku.

STUDENI

19. studenoga – učenici 4. razreda održali su terensku nastavu u Ogulinu, rodnom mjestu naše najveće dječje književnice, Ivane Brlić-Mažuranić. Posjetili su Ivaninu kuću bajki te upoznali ostale znamenitosti ogulinskog kraja.

Ovim veselim i poučnim putovanjem moram zaključiti ovaj mali školski vremeplov kako bi ga mogli pratiti u božićnom izdanju Naše Baške. Razdoblje došašća je pred nama, a PŠ Baška u njemu će sudjelovati organizacijom tradicionalne Božićne priredbe na kojoj vas očekujemo 17. prosinca u 17 sati, te sudjelovanjem školskog zbora na Božićno-novogodišnjem koncertu zborova osnovnih škola otoka Krka koji će biti u istom terminu dva dana kasnije. Obje su priredbe humanitarnog karaktera te će sredstva prikupljena prodajom dječjih rukotvorina biti uplaćena na račune humanitarnih akcija našeg otoka i Općine Baška.

LIPANJ

5. lipnja - učenici 4. razreda osvojili su odlično 2. mjesto na natjecanju iz znanja o odvojenom prikupljanju otpada te u igrama na otvorenom (nošenje krumpira na žlici, skakanje u vrećama, razvrstavanje otpada i potezanje konopa), organiziranom u sklopu 21. susreta djece 4. razreda otočnih osnovnih škola. Domaćin susreta bila je Osnovna škola Frane Petrića Cres. Istog su dana učenike 1., 2. i 3. razreda posjetili učiteljica

je naša draga Sonja Polonijo odlučila žamor školskih prostora zamijeniti smijehom unučadi te se povukla u zasluženu mirovinu.

RUJAN

9. rujna - započela je nova nastavna godina 2024./2025. 19. i 20. rujna - učenici 8. razreda posjetili su Vukovar u sklopu projekta Posjet učenika osmih razreda Vukovaru.

21 IZAZOV

Kristina Ivošić

Već sam 21 godinu u PŠ Baška. Za tu obljetnicu dobila sam generaciju koju čini 21 jedna znatizeljna glavica. Prvog dana škole bila sam uzbuđena kao pravi prvašić. Mučilo me je hoću li moći brzo zapamtiti imena mojih novih učenika, kako ću razlikovati svoj prvi par blizanaca, hoćemo li odmah „kliknuti“...

Prvi naš susret bio je na predstavljanju u školskoj dvorani pred ostalim učenicima i učiteljima. Krenula sam s prozivkom: VIGO BABIĆ, AZAR BAJRIĆ, EMIR BAJRIĆ, ELISA BAJRIĆ, PETRA BARAC, GABRIEL BONEFAČIĆ, SOFIJA BONEFAČIĆ, BORNA BRLOŠIĆ, JAN DERENČINOVIĆ, ROKO DERENČINOVIĆ, SARA HAMZA, VUKAŠIN KRAJNOVIĆ, NIKA LEONI, DAVID LOLIĆ, MIHAEL MARIĆ, KATE PETRINIĆ, MATIJAS STRČIĆ, VANESA ŠUČUR, VITA VASILJIĆ, MATEO VRŠIĆ I NINA ZEČEVIĆ. Svi su se ponosno posložili pokraj mene, mahali su sretno svojim roditeljima, a ja sam sama sebi šapnula: „Sve će biti u redu!“

Već su se od prvog trenutka udomačili u svojoj učionici, započeli s milijun i jednim pitanjem, smijehom, cikom, pjesmom... Još uvijek je tako glasno u našoj učionici, ali sada su to već pravi đaci koji hrabro plove morem znanja. Poželite nam sreću na našoj plovidbi!

Učiteljica Kristina Ivošić

STRUČNA EKSKURZIJA OSMAŠA U DALMACIJU

✍️📷 Andrea Đorđić, prof.

Učenici 8. razreda PŠ Baška, PŠ Punat i PŠ Vrbnik te njihove razrednice i učiteljice Andrea Đorđić, Martina Butković, Maria Elena Brusić i Martina Jurjević boravili su 16. – 18. listopada 2024. u Dalmaciji u sklopu stručne ekskurzije.

Put nas je prvoga dana odveo do Zadra koji smo razgledali u pratnji lokalnog vodiča, a nakon razgleda slijedio je fascinantan svijet iluzija u Muzeju iluzija u kojem je, zaista, sve moguće! Nakon Zadra uputili smo se prema Nacionalnom parku Krka u čijim smo prirodnim ljepotama uživali vozeći se brodom te opuštajućom šetnjom kroz netaknutu prirodu. Vožnju smo nastavili prema Orebiču na poluotoku Pelješcu gdje se nalazio naš hotel, a imali smo priliku vidjeti i novi Pelješki most.

Drugoga dana otišli smo na cjelodnevni izlet brodom te najprije pristali na otok Mljet gdje smo se uputili u šetnju pješačkim stazama Nacionalnog parka Mljet i uvjerali se zašto je ovaj otok dobio nadimak „najzeleniji otok Hrvatske“. Plovidbu smo nastavili do otoka Korčule te povijesnoga grada Korčule u kojem je rođen svjetski putnik i istraživač Marko Polo. S Korčule smo se vratili na Pelješac te večer proveli uz druženje i zabavu u hotelu koja je potrajala, naravno, do kasnih sati.

Naš zadnji dan bio je predviđen za posjet Splitu u kojem nas je dočekala jaka kiša te smo pod kišobranima razgledali znamenitosti grada od kojih je najupečatljivija Dioklecijanova palača. Iako se nebo nad Splitom

počelo razvedravati, morali smo krenuti dalje jer nas je čekao dug put do našega otoka koji smo ipak uspjeli skratiti uz pjesmu i dobro raspoloženje.

POSJET UČENIKA OSMIH RAZREDA VUKOVARU

✍️📷 Andrea Đorđić, prof.

Učenici osmih razreda Matične škole Krk te područnih škola iz Baške, Punta, Vrbnika i Vrha, u pratnji ravnatelja Škole te svojih razrednica, 19. i 20. rujna 2024. bili su u Vukovaru na dvodnevnoj terenskoj nastavi iz Povijesti koju već niz godina provodi Memorijalni centar Domovinskog rata u sklopu projekta „Posjet učenika osmih razreda Vukovaru“. Ovim projektom nastoji se proširiti znanje učenika o Domovinskom ratu te poticati učenje o važnosti pojedinih područja za obranu suverene i samostalne Republike Hrvatske.

Prvoga dana, nakon dolaska u Vukovar, uz stručno vodstvo obišli smo izložbeni prostor Memorijalnog centra Domovinskog rata te poslušali zanimljivo predavanje Domovinski rat i Bitka za Vukovar. Nakon predavanja smjestili smo se u hostel Dubrovnik iz kojega smo se uputili u šetnju vukovarskim ulicama koje su nas vodile prema prepoznatljivom simbolu grada Vukovara i simbolu hrvatskog zajedništva, Vukovarskom vodotornju. S obnovljenog Vodotornja pruža se nezaboravan pogled na grad i okolice pa smo ondje zabilježili naše najljepše zajedničke fotografije.

Drugi dan bio je predviđen za obilazak memorijalnih lokacija koje svjedoče o teškoj prošlosti grada te pružaju

dublji uvid u događaje iz prošlosti. Uz stručno vodstvo posjetili smo Spomen dom hrvatskih branitelja na Trpinjskoj cesti, Mjesto sjećanja – „Vukovarsku bolnicu 1991.“, Memorijalno groblje žrtava Domovinskog rata, Spomen dom Ovčaru, masovnu grobnicu na Ovčari, crkvu sv. Filipa i Jakova te s poštovanjem slušali predavanja koja potiču na promišljanja o vrijednosti mira i tolerancije. Prolazili smo i pokraj Kukuruznog puta – Puta spasa, Veleprometa i ruševina Borovo Commercea. Nakon obilaska memorijalnih lokacija, uslijedio je posjet Muzeju vučedolske kulture gdje su učenici saznali mnoštvo novih, zanimljivih arheoloških i povijesnih podataka o jednoj od najstarijih kultura na ovim područjima.

Naš posjet Vukovaru završava obilaskom Gradskog muzeja Vukovar koji je smješten u dvorcu vukovarskih grofova Eltz gdje smo, za kraj, pogledali film koji paralelno prikazuje snimke Vukovara razrušenog tijekom rata te snimke Vukovara danas. Obogaćeni razumijevanjem žrtve koju je Vukovar podnio te suosjećanjem za sve stradale u Domovinskom ratu, odlazimo iz Vukovara koji je danas gotovo u potpunosti obnovljen grad, koji poziva da ga se dođe vidjeti i upoznati te koji će mnogi od nas, zasigurno, opet posjetiti.

HODOČAŠĆE U ČAST ŽRTVE VUKOVARA I ŠKABRNJE

18. 11. 1991. - 18. 11. 2024.

✍️📷 Ivica Čulumović

Zajedno s kolonom sjećanja koja je krenula u Vukovaru i Škabrnji u čast žrtvama, krenula je 12. godinu zaredom i skupina hodočasnika iz Baške prema Krku (Svetište Majke Božje Goričke - Oaza Kraljice mira) da bi skromnom žrtvom odalo počast stradanju hrvatskog naroda.

Hodočasnici su se u jutarnjim satima počeli okupljati ispred crkve Majke Božje Goričke gdje su vlč. Barbiš i vlč. Milovčić blagoslovili hodočasnike kojih je i ove godine bilo preko 30.

S krunicom u ruci i molitvom na usnama, malo prije 10 sati, krenuli su hodočasnici praćeni vozilom DVD-a Baška.

Kao i svake godine, tako i ove, molitva krunice koja se molila putem, popraćena je tekstovima stradanja hrvatskog naroda.

Ovog puta поближе je opisano stradanje Škabrnje i zvjerstva koja su se tamo dogodila. Svako žalosno otajstvo bilo je prožeto boli i suzama običnog malog čovjeka.

Uz molitvu, domoljubne i duhovne pjesme, šest sati hoda kao da je prošlo mnogo brže, a i vrijeme koje se od jutra poigravalo s hodočasnici, na kraju je bilo njihov „saveznik“.

Uz molitvu milosrdne krunice i nezaobilazne pjesme na ovakvim hodočašćima „Rajska Djevo“ hodočasnici je Oaza mira otvorila svoja vrata i sve je bilo spremno za slavljenje sv. mise u kapelici.

U 15:30 sv. misu je uz zbor župe Draga Baščanska predvodio vlč. Zlatko Sudac zajedno s vlč. Vedranom Kirinčićem i vlč. Antunom Toljanićem.

Kapelica je bila „pretijesna“ od silne emocije i zajedništva koje je vladalo među hodočasnici. Kroz propovijed vlč. Sudac je uspio približiti evanđelje toga dana s trenucima agonije '91, ali i nas same u današnjem vremenu. Svi smo nakon sv. mise bili istog mišljenja da smo proživljavali pravu istinsku Crkvu, jednu ovdje na zemlji zajedno s onom na „nebu“.

Prava istinska žrtva, ma kolika bila, kada je iz srca, iz duše, nepovratno daruje ono što se moglo doživjeti toga dana.

Nakon sv. mise u prostorijama Oaze mira hodočasnici su se podružili uz okrijepu.

Hvala svima do iduće godine, jer HEROJI su to zaslužili.

HODOČAŠĆE U ŠPANJOLSKU I PORTUGAL

✍️ Sonja Polonijo

📷 Natalia Rančić, Mišo Radinović, Marina Polonijo Grdinić

Ujesen, nakon uspješne turističke sezone, prilika je da otputujemo na neko znamenito mjesto koje već dugo planiramo posjetiti. Izbor je ove godine pao na Portugal.

Izlet ili hodočašće? Koja je razlika?

Hodočašće je prilika da se bolje upoznamo i zblizimo s Bogom, jedni s drugima i sa samim sobom.

Hodočašće nije običan izlet na kojem samo uživamo u razgledavanju kulturno-povijesnih znamenitosti i gastronomskim užicima kao turisti. Ono je puno više. To znači hodati i častiti Boga kroz molitvu, upoznati drage ljude, pomagati jedni drugima tijekom putovanja. To znači obogatiti svoje spoznaje o vrijednosti života, istine, ljubavi prema bližnjem, molitva za zdravlje, a posebno za mir u svijetu. Nadamo se da će svatko od nas hodočasnika u svoje obitelji i svoje životne sredine donijeti Božju milost.

Hodočašće je organizirala Turistička agencija Aurea u suradnji sa župama Krk, Punat i Supetarska Draga od 4. do 8. studenoga 2024. za ukupno 179 hodočasnika. Imali smo čast da su među nama bila osmorica svećenika (vlč. mr. Luka Paljević, vlč. Saša Malović, vlč. Vedran Kirinčić, vlč. Tomislav Crnović, prof. Jerko Valković, mons. mr. Ivan Milovčić, vlč. Ranko Papić i fra. Smiljan Brnadić) i dvije časne sestre (Ana i Dijana) koji su sudjelovali u bogoslužju. Iz Baške je bilo 13 predstavnika na čelu sa župnikom Ivanom Milovčićem i časnom Anom.

Čarter let je bio organiziran iz Zračne luke Rijeka. Nakon trosatnog leta stigli smo u Santiago de Compostela i podijelili se u tri grupe. Svakoj grupi dodijeljeni su agencijski i duhovni pratitelji putovanja. Na put smo krenuli otvorenih očiju i otvorena srca te svatko sa svojom nakanom u molitvama.

Prvi dan našeg hodočašća započeli smo sv. misom u Svetištu sv. Jakova (sv. Jakov – svetac zaštitnik Španjolske i Portugala) u Santiagu de Compostela, a zatim nastavili u pravcu Svetišta Bom Jesus do Monte, poznatom po baroknim stepenicama i križnom putu. Prenoćili smo u Portu.

Drugi dan započeo je sv. misom u katedrali, a zatim smo razgledali Porto, najveći grad na sjeveru Portugala: crkvu sv. Franje s pozlaćenim baroknim rezbarijama, most Dom Luis - jedan od glavnih simbola grada,

Trg Liberdade, Palaču burze, trgovačku ulicu Santa Catalina, željezničku stanicu Sao Bento, slikovitu četvrt Ribeira uz rijeku Douro. Nastavili smo put prema jugu do Coimbre - starog sveučilišnog grada na brežuljku uz rijeku Mondego, osnovanom u 13. st. Predvečer smo stigli do našeg glavnog cilja, Fatime.

Hodočasnici iz Župe Baška:

Blaženka Barbalić, župnik mons. mr. Ivan Milovčić, Anna Kučarova, Monika Seršić, Majda Šale, Ivica Polonijo, Marija Topić, Marija Batanjski, Sonja Polonijo, Marija Bonifačić, Ivanka Štefanić i časna sestra Ana.

(Katica Tancabelić nije na fotografiji)

Treći i četvrti dan boravili smo u Fatimi, jednom od najznačajnijih marijanskih svetišta. Davne 1916. g. malim pastirima, Jacinti, Luciji i Francisku, tri puta se je ukazao Andeo Mira i nagovijestio ukazanje Blažene Djevice Marije. 1917. godine, na mjestu današnje kapelice ukazanja, ukazala se Gospa šest puta i to uvijek 13. dana u mjesecu. Izabrala je upravo troje siromašne i ponizne dječice da prenesu poruku mira cijelom svijetu. Na mjestu ukazanja sagrađeno je svetište s kapelom ukazanja s kipom Gospe koja se iznosi u procesijama. Svi hodočasnici sudjelovali su na sv. misama u kapeli ukazanja, razgledu crkve Svetog Trojstva, kapele sv. Josipa, Križnom putu do mjesta Aljustrel te razgledali rodne kuće vidioca. Navečer smo prisustvovali veličanstvenoj internacionalnoj krunici i procesiji sa svijecama.

Svatko od nas posebno je doživio ovo uzvišeno mjesto.

Peti dan bio je rezerviran za glavni grad Portugala. U Lisabonu smo razgledali najpoznatije znamenitosti: kulu Belem, samostan i crkvu sv. Jeronima, katedralu, Praca de Comercio te prošetali kroz Rua Augustu. Bilo je dovoljno slobodnog vremena za individualna razgledavanja, kupovinu suvenira i degustaciju portugalskih specijaliteta (Pasteis de Belem, bakalar, vino Porto i dr.).

U crkvi sv. Antona, pored njegove rodne kuće, služena je posljednja hodočasnička sv. misa. Vrlo dirljivi zvuci crkvenih orgulja, udruženi glasovi članova župskih zborova i svih hodočasnika orili su se crkvom. Nezaboravni trenuci! Mnogi su od nas, sa suzom u oku, osjetili ponos i zajedništvo u srcu.

U kasnim večernjim satima sigurno smo stjetili na krčko tlo.

Puni dojmova vratili smo se svojim domovima s poukom da budemo ponizni, skromni i zahvalni na svemu što nam je dano.

Neka Gospa Fatimska daruje blagoslov svim žiteljima općine Baška!

Dragocjena kruna za kip Gospe izložena je u muzeju svetišta u Fatimi. Zlato za izradu krune poklonile su Portugalke. Teži 1200 grama. Krunu krase 313 bisera i 2679 komada dragog kamenja. U sredinu je umetnut metak, poklon pape Ivana Pavla II, kao dokaz da ga je Gospa od Fatime štitila za vrijeme atentata 13. svibnja 1981.

U BAŠKI ODRŽANA 51. VJERONAUČNA OLIMPIJADA - DRŽAVNO NATJECANJE IZ VJERONAUKA

✍️ | Zvonimir Seršić

23. i 24. travnja o. g. prostori naše osnovne škole „Fran Krsto Frankopan“ ugostili su sudionike državnog natjecanja iz vjeronauka za učenike srednjih četverogodišnjih i trogodišnjih škola te osnovnih škola. Sveukupno 44 ekipe iz cijele Hrvatske, 176 učenika i 44 mentora. Natjecanje se svake godine provodi u organizaciji Ministarstva znanosti i obrazovanja, Agencije za odgoj i obrazovanje, Nacionalnog katehetskog ureda Hrvatske biskupske konferencije i Glasa koncila. Kao domaćin ovogodišnjeg natjecanja odabrani su PŠ Baška i Krčka biskupija.

Na svečanom otvorenju natjecanja u sportskoj dvorani okupljenim uzvanicima i sudionicima obratili su se ravnatelj škole domaćina Serđo Samblić, načelnik Općine Baška Toni Juranić, predsjednik Državnog povjerenstva Tomislav Tomasić i krčki biskup mons. Ivica Petanjak. Svatko od njih na svoj

je način potaknuo i ohrabrio natjecatelje, a između ostalog naglašeno je kako je 2015. godine državno natjecanje iz vjeronauka održano na našem otoku, u gradu Krku. Program otvaranja glazbeno-scenskim nastupom oplemenili su učenici naše škole.

Nakon dvodnevnog natjecanja, prvo mjesto osvojile su: OŠ Jure Kaštelan iz Zagreba, Gimnazija iz Nove Gradiške i Obrtnička škola Koprivnica. Drugo mjesto zauzele su: OŠ Mato Lovrak iz Nove Gradiške, XV. gimnazija iz Zagreba i Srednja strukovna škola iz Vinkovaca. Trećeplasirani su bili: OŠ Lasinja, I. gimnazija iz Zagreba i Obrtnička škola iz Osijeka.

Za vrijeme svog boravka u Baški sudionici su bili smješteni u hotelu Corinthia, a imali su također priliku razgledati župnu crkvu Svete Trojice, crkvu i kompleks sv. Lucije u Jurandvoru te krčku katedralu.

✍️ | Zvonimir Seršić

ČASNA MONIKA NA NOVOJ SLUŽBI

Ovo ljeto veoma nas je ražalostila vijest da je časna Monika dobila premještanje na novu službu. Bila je s nama punih šesnaest godina, neumorna i vrijedna u župi, crkvi i školi.

Svojim radom, vedrinom, glasom i sviranjem orgulja sve nas je privlačila i rado smo odlazili u crkvu, jer nam je u crkvi bilo ugodno i lijepo. Liturgija i urednost crkvenog prostora baš njenom marljivošću i kvalitetom dovedeni su na zavidnu razinu pa ne čudi što je odabrana na službu ne u bilo kakvu crkvu, nego u katedralu - Eufrazijevu baziliku u Poreču.

Ne možemo zaboraviti ni njen topli i ljudski pristup

svakome, od najmanjeg djeteta do najstarijeg stanovnika naše župe; a i ono što baš i nije vidljivo, a to je milosrdna blizina najpotrebnijima.

Na kraju školske godine u završnoj priredbi pozdravili su je učenici i kolege nastavnici, a službeni oproštaj od župe bio u nedjelju 18. kolovoza.

I ovaj prilog želi biti prigoda da joj se još jednom od srca zahvalimo na svemu što je učinila za nas i da joj poručimo da nas i nadalje nosi u srcu i molitvama.

Draga časna Monika želimo Vam obilje Božjeg blagoslova i puno lijepih trenutaka i radosti na novoj službi u Poreču!

SPOMEN NA O. TOMU TOMAŠIĆA I DRAŠKE SVEĆENIKE

  Zvonimir Seršić

U petak 25. listopada u crkvi sv. Roka u Dragoj Baščanskoj župnik mons. Antun Toljanić predvodio je prigodno euharistijsko slavlje kojim su se vjernici župe Draga spomenuli svojih pokojnih svećenika i redovnika.

Tom prigodom na vanjskom lijevom zidu crkve otkrivena je i blagoslovljena ploča s imenima deseterice pokojnih svećenika i redovnika rodom iz Drage Baščanske. Na ploči su navedeni oni posljednji, od kraja 19. stoljeća pa do naših dana, jer znamo da ih je kroz povijest bilo i više. Svatko značajan na svoj način s posebnim tragom koji je ostao.

U središtu ovog događaja bio je spomen i sjećanje na o. Tomu Tomašića. Točno tog dana navršilo se 80 godina od njegove smrti na otočiću Daksi kraj Dubrovnika. Kao franjevac, svećenik i profesor smetao je partizanima koji su ga krajem 2. svjetskog rata mučki ubili s još sedmoricom svećenika i pedesetak ostalih stradalnika.

Župnik Toljanić istaknuo ga je kao svjedoka vjere kojeg se treba prisjećati, ali kojem se treba i moliti u našim današnjim izazovnim vremenima slabljenja vjere.

OBNOVLJEN POKLONČIĆ SV. MIKULE

Nakon što je prošlo nešto manje od desetak godina od posljednjeg uređenja, ponovno je trebalo pristupiti obnovi poklončića sv. Nikole na ulazu u Bašku.

Pohvalna je inicijativa i angažman koji su došli sa strane većeg broja ljudi.

Ovog puta nije se poklončić samo farbalo, nego su zidovi temeljito obnovljeni i tek onda obojeni, a na pod je postavljena keramika. Dotrajala slika naknadno će biti zamijenjena novim umjetničkim djelom akademskog kipara umjetnika Borisa Šimunovića.

Hvala svima koji su dali novčani dar za ove radove!

 Zvonimir Seršić

 Luka Tabako

PAVLINI U BAŠKI U ZAROKU

Pavlini su nekoć imali četrdesetak samostana u Hrvatskoj. Bili su podijeljeni u dvije provincije. Najpoznatiji samostani bili su oni u Lepoglavi, Remetama (kod Zagreba), Križevcima, Istri, Senju, Crikvenici itd. Pavlini su dali mnoge vrsne ljude, samozatajne, svete monahe, radišne jezikoslovce, slikare, kipare, učitelje, glazbenike. Otvarali su gimnazije i fakultete. Napisali su prvu hrvatsku notnu pjesmaricu, gradili orgulje. Slikali su freske, pisali rječnike i leksikone, istraživali medicinu i povijest. Specifični su po svojoj povezanosti s narodom. Iako su po pravilu monasi, dakle redovnici zatvorenog tipa, ipak su njihovi samostani uvijek bili okupljalište naroda, koji su dobro osjećali i cijenili ovu ljubav. Kad se pogleda unatrag, zaista se vidi kako su stari pavlini sve činili, da naš narod bude odgojen u duhu vjere i kulture, umirali su radeći za njih i ta se slava nikada neće izbrisati iz naše svijesti. Pretrpjeli su nekoliko teških progona i ukinuća. Nakon Mohačke bitke 1526., jedva je nekoliko samostana preživjelo, a stotine je fratara mučki ubijeno. Iz tog vremena pamtimo svijetle primjere 12 remetskih mučenika, blaženoga Pavla iz Slankamena i mnoge druge. Eto jedan primjer: u samostanu sv. Lovre

Djevice Mariji. Bojao se u svojoj skromnosti da bi rastuće zajednice mogle nakon njegove smrti uzeti ime po njemu te je svoju subraću nazvao Pustinjacima Svetog Križa. Međutim, kasnije je ovaj naziv promijenio u današnji odabравši za uzor i praoca Reda svetog, prvog pustinjaka Pavla Tebanskoga (218.-323.) iz Egipta. U povijest su pavlini ušli kao monasi, zatim kao odgojiteljski i školski red, pa i kao poznati umjetnici. Uvijek su slijedili znakove vremena, pa tako i danas, već nekih pedesetak godina, intenzivno otkrivaju putove spašavanja nerođene djevice, što je usko povezano s njihovim posebnim predanjem i posvetom Bogorodici Mariji, Majci Gospodinovoj.

Pavlini su nekoć imali četrdesetak samostana u Hrvatskoj. Bili su podijeljeni u dvije provincije. Najpoznatiji samostani bili su oni u Lepoglavi, Remetama (kod Zagreba), Križevcima, Istri, Senju, Crikvenici itd. Pavlini su dali mnoge vrsne ljude, samozatajne, svete monahe, radišne jezikoslovce, slikare, kipare, učitelje, glazbenike. Otvarali su gimnazije i fakultete. Napisali su prvu hrvatsku notnu pjesmaricu, gradili orgulje. Slikali su freske, pisali rječnike i leksikone, istraživali medicinu i povijest. Specifični su po svojoj povezanosti s narodom. Iako su po pravilu monasi, dakle redovnici zatvorenog tipa, ipak su njihovi samostani uvijek bili okupljalište naroda, koji su dobro osjećali i cijenili ovu ljubav. Kad se pogleda unatrag, zaista se vidi kako su stari pavlini sve činili, da naš narod bude odgojen u duhu vjere i kulture, umirali su radeći za njih i ta se slava nikada neće izbrisati iz naše svijesti. Pretrpjeli su nekoliko teških progona i ukinuća. Nakon Mohačke bitke 1526., jedva je nekoliko samostana preživjelo, a stotine je fratara mučki ubijeno. Iz tog vremena pamtimo svijetle primjere 12 remetskih mučenika, blaženoga Pavla iz Slankamena i mnoge druge. Eto jedan primjer: u samostanu sv. Lovre

u Budimu, gdje su pavlini imali zajednicu od preko pet stotina braće, gotovo su svi pobijeni te godine, a tijelo je sv. oca Pavla, ondje čuvano, gotovo u potpunosti obeščašćeno i uništeno. Koliko je tada bilo mučenika, ako je nestalo preko 200 samostana...?! Nažalost, tada su bile prekinute veze s pavlinima u Italiji, Francuskoj i Španjolskoj pa su se ondje razvile sasvim druge kongregacije iako istog pravila pa i imena.

Turci su udarali još mnogo puta, ali nakon Mohača, pavlini su jedva ponovo stali na noge. Nakon obnove, došlo je tragično ukinuće Reda od strane Josipa II. Austrijskog 1786. Zanimljivo, sin (Josip II.) ih nije volio (volio je pavlinsko zlato i srebro), a majku su mu okrunili

baš pavlini....

Da skratim ovaj žalosni dio, nakon svih mogućnih peripetija, pavlina danas ima oko 600, raspoređenih u 60 samostana, od toga su četiri kod nas u Hrvatskoj: u Karlovcu (Kamensko), Svetice kod Ozlja, Sveti Petar u Šumi u središnjoj Istri te Posedarje kod Zadra. Brojčano je svega 15 redovnika, ima nekoliko bogoslova, a uzdržavaju se radom po župama.

Pavlinka kvazi-provincija u Hrvatskoj čvrsto je odlučila kročiti stazom pokazanom od posljednjih papa, a to je nova evangelizacija. Tako da svaka njihova župa ima mnoge zajednice, raznoga tipa te u tome vide jednu neopisivu pomoć za redovnike i svećenike.

U svijetu postoje i redovnice, pavlinke, no one su klauzurne (strogo zatvorene) i postoje samo u Mađarskoj i to je njihov jedini samostan u svijetu. Ima ih samo sedam prilično starijih sestara.

Postoje i pavlinski oblaci te konfratri, a u novije vrijeme i prijatelji pavlinskoga reda te Vitezovi Crne Gospe.

Kuća matica pavlinskog reda je u poljskom nacionalnom svetištu Jasna Gora u Čenstohovi, gdje živi oko sto pavlina, a tamo je i otac generala reda.

Karizma reda je upravljanje marijanskim svetištima, posebna briga oko sakramenta pomirenja i duhovnog vodstva te molitvena borba za spas nerođene djece. Pavlinima mnogo ljudi dolazi po savjete i na razgovore. U Francuskoj pavlini čuvaju grob i tijelo sv. Marije Magdalene, a otvoreni su i za misijski rad u Africi.

Pavlini ili bijeli fratri dolaze u Hrvatsku Dubicu 1244. (osnovani 1215.), a do ukinuća 1786. izgrađuju do pedesetak samostana i redovničkih kuća, podijeljenih u dvije hrvatske provincije. Dobivanjem latifundija i papinskih povlastica, pavlini započinju radom u gimnazijama i učilištima, osnivajući između ostalog i prvo hrvatsko učilište 1503. u Lepoglavi. Od 1700. godine u Lepoglavi je i Generalna uprava reda. Pavlini šire hrvatsku političku i nacionalnu svijest i misao te kao takvi postaju trn u oku austrijskim vladarima. 1786. godine car Josip II. ukida red te pljačka njihove samostane (A. Šenoa to opisuje u poemi: „Fratarska oporuka“). Tim činom na 200 godina zaustavlja djelovanje hrvatskih pavlina koji su našem narodu dali tolike istaknute biskupe, umjetnike, pisce....*

Najpoznatiji samostani bili su u Lepoglavi, Remetama kod Zagreba, Crikvenici, Senju, Križevcima, Kamenskom kraj Karlovca, Sveticama kod Ozlja te Sv. Petru u Šumi. Za nas u Baški važan je samostan u Senju. U Senju je bilo više samostana no bašćanski vezan je uz onaj u Senju zvan Spasovac tj. samostan Svetog Spasitelja u dolini Glubotina (Conventus S. Salvatoris de valle Glubotina prope Segniam).

Samostan je osnovan 1360. godine. U početku djeluje u jednoj privatnoj kući, a s vremenom postaje bogatiji stečevinama iz oporuka i darovnica senjskih građana (kuće, zemljišta, vinogradi i sl.), u Senju tako i okolnim mjestima pa i u Baški. Samostane su darovali i knezovi Krčki Frankopani.

1380. godine pavlini dolaze u Bašku iz senjskog samostana Svetog Spasa te osnivaju rezidenciju na području Zarok - Mostir. Knez Ivan Frankopan im daruje crkvu sv. Kuzme i Damjana. Dolaskom otoka Krka pod mletačku vlast 1480. godine, matični je samostan vjerojatno sve teže mogao gospodariti krčkim posjedima pa je rezidencija postupno postala zasebni samostan (formalno 1610.), koji je propao ukinućem reda 1786. Zvao se Samostan svetog Kuzme i Damjana u Baški na otoku (Monasterium Sanctorum Cosmae et Damiani in Insula Bosca). Mjesto gdje se nalazila crkva sv. Kuzme i Damjana i još nekoliko kuća mještani su nekad nazivali Mostir. Sjeverno iznad Mostira prema sadašnjem Batomlju vide se zidine naselja Vlas. (Slika: ulje na platnu, rad Rusa: Aleksandar Torlecky, koji je bio u Baški 1930.-1935., predstavlja Monasterium Sanctorum Cosmae et Damiani in insula Bosca).

Pavlini se osim opće naobrazbe bave i poljoprivredom. Klima je tada za neke žitarice bila povoljna pa su brali i dvaput godišnje. Kukuruz je dospijevao i u studenom, a klipovi su bili veliki 20-30 cm. Hrpe kukuruza u konobama ljuštile su se danima i tjednima. Uzgajaju pčele, sade pamuk, konoplju uz vodotok Vele rike, a naročito stabla bijele murve u blizini samostana.

Od nekoliko desetaka stabala murve stogodišnjaka, ostalo je samo nekoliko, a ostala stabla porušili su vlasnici novosagrađenih kuća.**

* Neki Pavlini koji su ostavili neizbrisiv trag u hrvatskoj prošlosti bili su: biskupi Šimun Bratulić, Martin Borković, slikari Ivan Krstitelj Ranger, Luka Hauser, kipari Pavao Riedl, Aleksije Koeniger, književnik Tituš Brezovački, tvorac prvog rječnika Ivan Belostenec i mnogi drugi.

** B. R. pretipkao je i pripremio je ovaj tekst iz nekoliko originalnih fragmenata poslanih putem e-maila od gosp. D. K. Joksimovića i ujedinio ih u jednu cjelinu.

Napisao: Dragan Karlo Joksimović - Joksa
Pripremio za Našu Bašku: Branko Randić

OBILJEŽAVANJE SVETE LUCIJE U „HRVATSKOM PLANINARU“

Pretražujući stranice Hrvatskog planinarskog saveza od 1898., kada je 1. lipnja 1898. izašao prvi broj „Hrvatskog planinara“, do 2024. godine, naišao sam u broju 12 od 1. prosinca 1899., u drugoj godini izdanja, na stranicama od 188 do 190 na članak: Lucijina u Baški na otoku Krku.

Kako sam u nekoliko navrata prisustvovao obilježavanju Svete Lucije u Jurandvoru, smatrao sam da bi s ovim člankom, koji je izašao prije 125 godina, bilo

Lucijina u Baški na otoku Krku

Skoro svi naši hrvatski književnici, kojih no već davno krije hladan grob, posjetili su prigodice starodavnu crkvu sv. Lucije, kod Nove Baške, a od živućih našlo bi ih se veoma malo, koji u ovoj historičnoj crkvi već nisu bili.

U njoj se čuva još i dan danas za našu hrvatsku povjest znameniti glagoljski spomenik, jedan između najstarijih spomenika prošlosti naše, koji nas sjeća hrvatskoga kralja Z v o n i m i r a.

Svaki planinar, bio on Hrvat ili tudjinac, kad posjeti trgovište Novu Bašku ne propusti, a da ne razgleda i crkvu sv. Lucije. Ove godine mjeseca kolovoza pohodi, je sv. Luciju i rektor bečkog sveučilišta, Dr. N e u m a n. Kad je crkva sagradjena, to nam nije poznato, nu gradnja je bizantinskog stila, te imade s desne strane kapelicu blažene Gospe od sv. Ružarja sa dobro sačuvanim žrtvenikom, na kojem je slika blažene Gospe sa slikom braće Frankopana i njihovih sestara.

U toj istoj kapelici stoji uz zid prislonjena glasovita glagoljska ploča koju je sa pločnika crkvenoga dao izvaditi, na to mjesto postaviti i željezom okovat vrli rodoljub i blagopokojni župnik bašćanski, Petar D o r č i ć.

Glavni je žrtvenik posvećen sv. Luciji i sagradjen u stilu bizantinskom, nu tako trošan, da bi ga valjalo kamo na sigurno mjesto smjestiti i sačuvati kao dragocjenjenu starinu.

Crkva je do nedavno imala visok zvonik; nu kad ga je valjalo obnoviti, štednje su ga radi jednostavno snizili, kako ga vidimo danas. Od prvobitnog ostale su slike evanđelista na uglovima. U zvoniku su tri zvona

interesantno upoznati čitatelje „Naše Baške“.

Običaj obilježavanja dana sv. Lucije, pa tako i bacanje hljepčića sa zvonika, zadržao se do današnjih dana. Misa se održava u popodnevnim satima s početkom u 15:00 sati.

Za suglasnost objavljivanja članka obratio sam se Uredivačkom odboru časopisa „Hrvatski planinar“ od kojeg sam dobio potvrdu da prenesem čitateljima „Naše Baške“ članak u izvornom obliku:

* ilustracija

*glagoljskim napisima. Na desnoj strani od ulaznih vrata uzidan je i veoma dobro sačuvan hrvatski grb. Sjeverno od same crkve sv. Lucije vide se ruševine negdašnjeg samostana. Mi smo više nego uvjereni, kad bi se na tome mjestu po napatku stručnjaka započelo izkapat, da bi se došlo do starodavnih spomenika.**

Južno od same crkve nalazi se malo područno groblje, no prije što stupiš nogom u nutra, zagledat će s lijeve strane od ulaza u kamen uklesan lik nekoga svećenika. Crkvom sv. Lucije upravlja u ime krčkoga biskupa župnik bašćanski. Krčki biskup jest naslovni opat sv. Lucije.

Opatija sv. Lucije imade svoj posjed, od kojega uživa dohodak biskup krčki, a taj se posjed sastoji od mlina

u Zablatju, vinograda kod Goričke gospoje, vinograda i pašnjaka sv. Jerolima u Staroj Baški i pašnjaka Sokola i Vinca.

Puk župe bašćanske u velikom broju posjećuje crkvu sv. Lucije četiri puta kroz godinu i to na Lucijinu, treći prosni dan, na Spasovo i na dan Gospe od sv. Ružarja.

Na dan sv. Lucije već oko 4 sata u jutro opaziti ćeš u Baški u svakoj kući svjetlo, koje to sjeća, da se narod nekuda sprema. Bašćani hrle toga dana i sv. Luciji, da se pomole Bogu u onoj njima svima miloj starodavnoj crkvi u kojoj su se i njihovo pradjedovi Bogu molili, i da se molitvom svojom stave pod moćni zagovor sv. Lucije.

Pobožne žene i djece nose sobom voštanice i čim stupe u crkvu upale je, a onda se skrušeno Bogu mole i čekaju svog župnika, koji obično tog dana služi tamo svećanu službu božju i drži narodu propovjed.

Oko 5 ure dodje župnik, do kada je crkva dubkom puna naroda, te oni, koji su zakasnili, moraju da slušaju sv. misu i propovjed izvan crkve. Uz Bašćane pohrle ovamo i žitelji iz sela Jurandvora, Čubraničâ, Batomlja, Drage i Stare Baške.

Nakon dovršene službe božje sakupi se izvan crkve i staro i mlado i muško i žensko, upirući pogled u zvonik. Često se puta čuje poklik: "N a š u s t a r i n u v a n i!" Tad se pojave na prozoru zvonika dvie glave, mlinari iz Zablatja. Za koji čas, počme padati prava tuča malenih hljebčića, koje mlinari iz svojih punih vreća siplju na

dolje stojeći narod. Zanimivo je gledati ono komešanje među narodom, jer svatko nastoji da padajući hljebčić uhvati već u zraku, u čemu su osobito vješti bašćanski momci.

Kod te prilike bude dosta smjeha i šale, a kad su mlinari pokazali prazne vreće, narod se razidje veselo pjevajući hrvatske pjesme.

Promišljavali smo često, kako je došlo do tog običaja, pak jednoč upitamo jednog našeg nezaboravnog pokojnika, čovjeka komu je povjest otoka Krka bila veoma dobro poznata, što on misli o tome. Reče nam, da taj običaj nije uveden u novije doba, već da je starodavan, da je još iz dobe hrvatskoga kralja Z v o n i m i r a. U staro doba bila je Baška malena, pak su opati sv. Lucije mogli nadariti na dan sv. Lucije svakoga pojedinoga stanovnika jednim hljebom, dočim se sada moraju Bašćani zadovoljiti, ako svaki deseti dobije po jedan hljebac. -

Kada krčkoga biskupa uvedu u zakup mlina u Zablatju, u zakupnom se ugovoru stavlja na prvo mjesto, koliko će mjerova žita darovati za hljebčiće, što se diele, 13. prosinca, a na dan sv. Lucije. -rić.

* Kad su za župnikovanja P. D o r č i ć a uređivali groblje, našli su jednu veliku kamenu grobnicu, koja bijaše puna čovječjih kostiju.

Izvor: „Hrvatski planinar“, broj 12 iz 1899. godine
Za tisak tekst pripremio: Ivan Gaudencio Hrabrić

VALCIĆI - BAŠĆANSKI BREND

Znate vi moji Bašćani još uvijek ca su to **valcići**? Znate vi bašćanski ugostitelji ca je to? Pozabili ste ili niste nikada za to ni culi. Nudite ih i reklamirate na švojim menijima, ma ne pod tin imenom. Sada ih zovete šurlice. To je zasprave isto, ma morebit mislite da ćete pod tin imenom bolje pasat, bo se tako zovu po Boduliji. Morebit se sramite da se samo ovdje to tako zove. Istrijani se nisu odrekli švoga imena šurle, a to je isto to. Nemojte se uvridit, valcići bi dobro prišle i Baški i njihovo ime ni od nikidan. Ni sramotno ponudit valcići, a ne šurlice. Valcići su staro bašćansko iće (jelo) štimano (cijenjeno) od vajkada (davnine). Va Baški su to bili valcići oduvik i tribalo bi tako i ustat. Ki ih je tako imenoval i kada ne znan, ma naši stari Bašćani, a već i ja iman puno, puno let, pa znan, oduvik su govorili: „Bogajme, danaska

ćemo imit valcići zi žvaceton". Pod tin se znalo da će za ubed valcići bit zalivene zi žvaceton od janjcevine. Moji su pretci doživeli lipu starost i doma su se kuhale valcići, a ne šurlice. Valcići zi gulašon od jancevine su jili i naši parvi gosti Česi va hoteli i oštarijah i zalivali ih uz ubrok zi „Bašćansku vodicu“, ka je va Parizu dobila zlatnu medalju, još pocetkon XX. vika, kada je va Baški pocel cvetat turizam. Nisu to bile šurlice nego valcići.

Valcići, domaće testo zi škuljicu va sredini su se parvo delale samo za blagdani, za važne dani od fameje, karšćenje, krizmu, parvu pricest, za posebne gosti, za fameju ka bi se nakon puno vrimenta cela našla na kupu, a pir (svadba za vjenčanje) nikako ni smel pasat brez valcići. Uvik su bile polivene zi žvaceton od janjcevine nacinjenoga magari od kvarta mesa. Važan je bil on fini gušt od šuga, a mesa koliko je bilo, ki je koliko mogal do mesa prit. Ki je imel, posipal bi još zgora naribanoga twardoga sira od ovce. To je bila fešta od ubeda.

Sirotinja bi kupila kvarat jancevine kod bikara (mesara) i gledala da njen ne kaluma (uvali) veli komad kosti od glave za žuntu. Svaka je mat znala skuhat i od tako malo mesa dobar žvacet. Svaka domaćica ima svoju tajnu. Ko ustanu prazne pijati, i švi biju uteli još, onda njoj se oci kuntento blišće, bo nje su valcići najbolje. Prave ricete ni. Znaju se osnovni sastojci, a vještina se stječe zi praksu i z ljubavi. Muka (brašno), jaja, malo ulja, najbolje maslinovoga, malo soli i mlacna voda. To je to, a ki će, more još cagod dodat.

Šve su one znale kakovo testo mora bit, ne pretvar do, ni premehko, da se ne takiva. Pustile bi ga da pocine (odmori), premisile ga i od njega otkidala jenake bokunići (komadiće) na dasku. Va kući su imele žbicu za plest calcete (čarape) od vune, pa bi testo stavile na žbicu i valjale na daski zi dlanon valcić. One pratike, kako moja mat, na iglu bi klale (stavile) dva bokunića testa i nacinile valje dva valcića najedanput. Znele bi ga

z žbice i položile na tavajol. Jedan do drugoga slagale. Švaki je imel škuljicu va sredini, tako da šug (sos) od žvaceta more i do nje prit. Za pripraviti valcići triba puno vrimenta i pratike. Valcići se kuhaju onda va vodi, niki još vodu posoli. Triba pazit da se ne prekuhaju, da budu „al dente“, kako bi rekli naši stari, ili da se čuti pod zubon. To je veli posal, ma delale su ga naše matere z

ljubavi i švaka je udelala valcići onakove kakove je fameja volela: tanke, deblje, kraće ili dulje, obično dalge kolo 8 - 9 cm. Uvik san se cudila kako je moja mat otkidala od kusa testa jenake bokunići i svi su njoj valcići bili jenaki, kako da su delani va fabriki.

Za velu fameju va Baški ili za vele fešte, kako recimo pir ili Ribarski dani valcići je tribalo pripravljat više ruk, bo je toga moralo bit puno, za svih, pa bi se i zakantalo delajuć ih va kumpaniji. Puno je ljudi moralo valjat testo na žbici. Švaki je delal na svoj mod (način), kako je znal. Niki biju otkidali bokunići, a niki su od testa zvaljali kobasicu i nju rizali z

nožen na male jenake bokunići, a onda na daski valjali te bokunići na žbici ili valjali med dva dlana. Šve se slagalo na stoli pokrivene z tavajoli da se malo posuše i onda kuhalo va vodi va velimi okrutu (posude).

Ovdje su 2013. leta na fešti, kada su nas prijeli va Europsku uniju provali udelat najdulji valcić na svitu, ma je bilo premalo ruk i premalo stoli kadi biju položili tako dalgi valcić. Morebit je i bil dosta dalgi za Guinnessovu knjigu rekordi, bo valcići se delaju samo Baški, ma se niki ni domislet prijavit ga za rekord. Onda se još znalo za naše valcići.

Danaska se valcići moru pripraviti na sve modi: zi gulašon od govedine, od zviru (divljači), zi paprikašon, z ribu, zi carnillon od sipe, zi škampi, zi plodi od mora, zi verduru (šparoge, riga...), zi škorpion (vrhnjem), siron... Nude se carne, žute, zelene i pomišane valcići,

va toću (umaku) ca ga je udelal kuhar zi puno fantazije i kuraja. Ca sve nisu zmislili ovi naši inžinjži kuhari, da biju pogostili sve one kuriože turisti ki pridu vamo se odmorit, pa se pitaju ca se to ovdj fino nudi i ji.

Va Varbniku su se domisleli nacinit suvenir za delat šurlice, a šurlice i valčići su jeno te isto, pa škoda da se to ni domislal niki z Baške, pa bi na njemu pisalo valčići, a ne šurlice. Suvenir san regalala mojoj bratucedu Katici, kada je zi fameju prišla va svoju rojenu Bašku potle puno let od Australije. Još ga ima tamo va Sydneyu i cuva spomen na svoju mandalinu (domovinu), i ni pozabila da je to valčić.

Intanto, samo Baška ima valčići. Sramotno bi bilo da mladi va Baški više ne znaju ca su to valčići. Valčići biju tribali bit znositost (ponos) naše baščanske gastronomske ponude, osobito one zi žvaceton od janjcevine. On ki kuša i prova, on će reć i pohvalit kadi je jil najbolji baščanski specijalitet, ki se pripravlja za blagdanski stol i blaguje va svakoj

svečanoj prigodi još i danaska. Siguro će se spametit kadi je dobro jil, pa će prit nazad vamo. Recite da su to baščanske valčići, naša znositost, naš brend. Gušti su gušti, pa ki voli neka pjaža!

Ko provate sami udelat valčići puno Van sriće želin. Morete ih i smrznut, pa skuhat kašnje.

Jijte, pijte i blagujte z gušton!
Na žalost, tako su nan danaska naše baščanske omiljene, tradicionalne valčići finile kako bodulske šurlice. Nemojmo ih pozabit.
Vrime tece, leti, pa će barzo Božić i Mlado leto.

Želin Van srićan, blagoslovljen Božić zi valčići za ubed, veselo Mlado leto i mirno, berićetno, zdravo, srićno celo novo 2025. leto.

Napisala i litratala: Marija Randić Ojovica
Va Baški miholjskoga miseca 2024. leta.

DA SE NE POZABI

 Tea Grubišić Mihalić

Misec je marac. Zima pasiva, a ni bilo vele marzline. Danas je sv. Josip i po cetrti put ovoga miseca smo va Baški. Na zidu je kalendar na kon nacinin sinjal da smo prišle. Kuća je mrzla kad se va njoj ne žive. Valje delamo oganj va kuhinji. Danas je ovdj lipota. Vani puše burin. Termometar va boravku pokazuje 18 stupnji Celzija. Nismo žvicijane bo va prvon misecu bude živa ispod 10 stupnji, a zi svin grijanjem „pridemo“ na dvanajst stupnji prvu vecer. Mat se cudi da je već sv. Josip i pripovida mi va jednon davnon ratnon danu, baš devetnajston ovoga miseca, kad su bižali od Baške. Bilo je to leta 1945. pred sedandeset i devet let. Mat je onda imela skoro deset let pa se dobro spamećiva svega.

Moja prva učiteljica je bila Talijanka, Jolanda iz Cremona. Vamo je prišla zi svojin sinom Sergiom ki je imel cetrnajst let. Škola je pocela valje na taljanskon: „Nel nome del Padre, del Figlio, dello Spirito Santo, così sia“. Va razredu, na zidu visel je veli križ. Učionica je bila va prizemlju prema školskon vrtu. Va drugon razredu dicina su pocela govorit da ćeju od Krka prit školski nadzornik i doktor ki će nas svuč do gola. Ja san se jako prestrašila i posramila. Sve sam mislila kako ću pobignut: „Signora maestra, prego, posso andare a gabinetto?“ Učiteljica me pustila, a ja sam pobigla na glavna vrata. Naša podvornica „bidella“ bila je Baščanka

Ante Pocova. Zavrishnula je za manu: „Ne van, vamo je zahod!“ jer bi dica na odmoru šla zada škole, a ne va zahod. To su delali muški. Pobigla san va naš vrt, va Petaninu kadi san sela na jednu sivu gromacicu. Tamo smo imeli posajene kruškice. Učiteljica Jolanda poslala je dvih od njih na plažu, iskat me. Kad me nisu našli tamo, poslala ih je meni doma. Moj otac me je jako dobro poznal. Znal je da san plaha i oprezna. Brzo me je našal va našem vrtiću, va Petanini. Ni se jadir. Bila san prestrašena ko zec.

Moja učiteljica živela je va kući spod škole. Tamo su nas cekali darovi za Sv. Mikulu. Bilo je više učitelji; pametin učiteljice Noru i Linu. Sve su bile lipo oblcene. Upravitelj se zval Dovigo. Po letu smo hodeli jutro na kupanje, organizirano zi školu. Va hotelu Velebit smo i spali po ubedu. Ja nisan volela to organizirano leto. Bili smo „balile“ i kantali smo „Giovinezzu“. Va školi smo pjevali „Un pescator del Londra; Un mazzolin di fiori; San Niccolo di Bari, Festa di scolari, chi non fa la Festa ciapa per la testa.“ Moleli smo „Angelo custode“ i „Padre nostro“...

1942. finila san drugi razred, a va deveton misecu Talijani su nestali.

Kad je pocela školska godina 1943.–1944.,

dobili smo čitanke na hrvatskon. Na prvoj stranici čitanke bila je molitva: „O, Bože, plamenim srcem Te molju, o Višnji... Soj.“

Školska nastava bila je povremena pa smo poduku dobivali va kući učitelja Petra Bonefačića na Narceh. Tako smo finili treći razred.

Va jedanajston misecu bile smo mat i ja na sprovodu mamici na Gostinjcu. Pamtin da su se molele devetnice. Treći dan morale smo se vratit va Bašku kadi su nas čekali otac i moj brat Mario.

Doma smo hodele pješice, kako se onda i putovalo. Za skratit put nismo hodele na Kuku. Od Bozanovog stana popreko smo šle va Hlam. Prema Biskupovoj kantridi trefili smo covika, Vrbancana ki je rekal: „Ženske, kamo greste? Hote nazad. Celi dan pasivaju kamioni puni Nijemac“. Mat je znala da mora naprvo, svojin puten. Pasale smo Veli i Mali Treskavac. Spod Dubrove pala je noć. Cule smo velo rompotanje i videle zada sebe fari od kamioni ki su se kalivali va našu dolinu. Mat nas je sklonila od ceste va jednu špilju prije poklonca. Ondi smo cekale da pasa kolona vojske na kamijoni. Nijemci su sideli spod kacigami i držali puške na ramenih. Za njimi smo partile pomalo naprvo. Draga i Jurandvor su bili va škuron. Kad smo prišle va Bašku, već su kod vile Petromari Nijemci postavili kućicu i stražara. Docekal nas je „Halt!“ Mat je znala nikako njemački i pokazala ca nosi va borši. Kod hotela Grandić opet je bila straža, žica i kontrola. Za sriću bila je misecina ka nan je svitela. Na Prekrižju nas je docekal otac i šapićuć rekal: „Brzo va kuću bo je ‚koprifogo‘.“ Volela san hodit z materun svakamo. Uz nju san se vavik stiskala i onda bin bila sigura.

Prišla je cetrdeseticetrta (1944.). Valje na proljece pocela su bombardiranja Baške pa smo se morali premestit va konobu. Rano jutro Bašku bi preleteli avioni od Treskavca prema Senju. Po uri va koj bi prišli, Baščani su ih prozvali „mlikarice“. Jedno popodne smo brat i ja od puneštre na šufitu gledali more. Najedanput san cula velo rulenje. Avion je letel priko baščanskih krovi. Kad je pasal Velu rivu, gledali smo ga još malo, a onda je z repon šal fondo i celi nestal. To ni bila „mlikarica“. Potle san cula da su se dva pilota s padobrani kalali va Dubrovi i da su ih spasili partizani. To su bili dva Engleza.

Brat i ja bili smo z ocen va Ditrisu kad je bombardirana kuća Tomšinih. Otac je delal va vrtu, a mi dica smo cuvali kozu. Najedanput su od Treskavca prišli bombarderi. Potegnula san brata pod gromacu, a i kozica Milka se

uz nas stisnula. Kad san pogledala zgoru, nebo se ni videlo od avioni. Ostali smo va veloj prašini. Kad se sve umirilo, partili smo doma. Prekrižje je bilo pokriveno balinima. To smo govoreli da je od „mašingevera“.

Spametin se bombardiranja kada su već bile rojene moje sestre blizanke i kada su popucala sva stakla. To je moralo bit krajem cetrdeseticetrte ili pocetkon cetrdesetipete. Sestre su bile va kamari na gornjen podu, mama je čistila verduru na volti, a mi smo se igrali uz nju. Mat nas je rinula pod škale cin smo culi avioni. Kad je sve finilo, mat je tekla va kamaru kadi su spale bebe. Staklo od puneštre letelo je po sobi tako da in je jedna banda obraza bila puna stakalc. Mama in je sve ocistila, a one su i dalje mirno spale. Toga puta bombardirana je crikva i župni stan, a dvi bombe pale su blizu nas. Jedna va dvor od Krstove i Carićevih, a druga va naš vrt. Tu školju va vrtu kašnje smo rabili za jamu od „bio“ smet. Ne znan kad je maknuta bomba. Doma po danu ni bilo više sigurno, pa smo hodeli pod Velu stenu Majlaci. S nami su hodele susede Boničeve i kozica Milka. Tamo smo i kuhali i bili priko dana. Devetnajstog marča morali smo pustit kuću i Bašku. Rano jutro po nas je z konjen i vozon prišal Dujmović, covik z Drage. Brzo smo nakrcali štramci na voz. Moje sestrice ležale su va kašetah z robun. Ja san hodela veći del puta prema Gostinjcu, a koza Milka je bila vezana za voz., Put je bil dlgi, dvadeseticetiri kilometra jer smo morali pasat priko Kuke. Tamo nas je cekal materin otac. Mi smo ga zvali dede. Po dobrinjsku bi bilo „stari“. Na Žancu smo trefili partizane ki su iskali neku informaciju od Nijemci. Više puti san va dedovoj kući na Gostinjcu doživela veli strah. Oko mesta, po drmunih zakrivali su se Nijemci. Bili su gladni. I sada vidim dvih od njih na železnimi vratu od dvora. Imeli su kacige i prišli su va kuću iskat hranu. Va kamari, na boru bila je platnena vrićica s cukaron. Jedan ju je htel zet, a drugi, ki je videl nas dicu, fermal ga je i rekal neka to ostavi na mestu. Tako nismo ostali bez malo cukara. Hvala mu.

Teta je ostajala s nami va kući, a svi drugi hodeli su po noći va Petrinu delat sol. Sol se je kuhala na šmriki ku se siklo redon. Sol se onda stavljala va rucaki ke su muški noseli na škini i hodeć putovali sve do Slavonije. Sol su minjali za hranu ke ni više bilo va kući. Spametin se i Banove Jaruge do ke je moj otac prišal. Va Baški su ostali samo jako stari ljudi ki nisu oteli ostavit svoje kuće. Njih su obajdevali z obedon njihova dica ka su bila Jurandvori, Batomlji i Dragi. Moja nona ka je isto ostala va dvoru, va Baški, docekala je kraj rata, ali je brzo umrla.

Va ratu smo najviše jili maloga fažola ki je dobro urodil va Bucini. Ja ga nisam više mogla jist pa bi se žalila: „Kada ćemo jist veli fažol?“ Sad me sram. Dobro da je bilo i maloga fažola.

Neka se dobro zapamti i neka se nikada više ne ponovi!

Pripovidala i diktirala Neda Grubišić rođ. Zorić – Kinova

(NE)POZNATO O (NE)POZNATOM

BAŠĆANSKA ELEGIJA

  Tvrtko Božić

Pravorijek

Kotarski sud u Krku izrekao je 24. studenoga 1873. godine pravorijek: „U ime Njegovog Veličanstva Cara. Tuženik Dominik de Dessantich iz Baške, 34 godine, katolik, oženjen, otac petero djece, općinski načelnik u Baški, oslobađa se svih optužbi koje je protiv njega ovom sudu podnio Ivan Rafael Dujmović, seoski poglavar iz Drage Bašćanske. Tužitelj je u tužbi naveo kako ga je na predizbornom skupu prilikom izbora za bečko Carevinsko vijeće, 10. listopada ove godine, tuženik vrijeđao na nacionalnoj osnovi. Sud smatra da su besjede što ih je tuženik izustio zaista uvredljive za svakog Hrvata, ali kako tužitelj nije Hrvat, budući se rodio na otoku Krku, nema pravo na zadovoljštinu. K tome, neka izvoli podmiriti sudske troškove u skladu sa zakonom.“

Tako je okončana sudska tužba koju je mjesec dana ranije protiv bašćanskog općinskog načelnika podnio uvrijeđeni seoski poglavar iz Drage Bašćanske. No, Dujmović tu nije stao. Žalio se Prizivnom sudu u Trstu, koji je potvrdio odluku krčkog suda. Sudska zaštita je izostala. U čemu je bila krivnja bašćanskog općinskog načelnika? Prema krčkom i tršćanskom sudu krivnje nije bilo. To što je Dessantich unoseći se Dujmoviću u lice izgovorio: „Vrag zel i Hrvati, merda ai Croati.“, sud je ocijenio kao pretjeranu i uvredljivu reakciju, što bi podlijegalo kazni u slučaju kada bi ga tužio Hrvat, što Dujmović, eto nije. Da je Dessantich kojim slučajem isto rekao za Ilire ili Slavene, Dujmović bi imao pravo biti uvrijeđen, ali kako je načelnik precizirao Hrvate, sud smatra da tužitelj nema pravo na nikakvu zadovoljštinu. Tako je sud jasno dao do znanja svim Krčanima koji su se „po krvi i jeziku“ Hrvatima smatrali od davnina da nisu to što su mislili da jesu pa neka svoj nacionalni identitet izvole pronaći među Ilirima ili Slavenima. Usto, Dujmoviću nisu pomogli ni njegovi svjedoci, Mate Pajalić, pop Marko Mrakovčić, pop Petar Čubranić i pop Petar Dorčić, koji su pod zakletvom dali izjave.

Tri Petra

Odluka krčkog suda zatekla je jednog od Dujmovićevih svjedoka, popa Petra Dorčića (obiteljskim imenom Rehić) u župnom uredu u Baški. Bio je ponedjeljak i župnik je upravo svoje knjige slagao na policu. Razvrstavao ih je pažljivo, pazeći da se tematski ne izmiješaju. Gledao ih je s ponosom i odnosio se prema njima kao prema najvrjednijem blagu. Mještani su ga u nebrojenim prilikama mogli čuti kako izgovara riječi iz Evanđelja po Ivanu: „U početku bijaše Riječ, i Riječ bijaše kod Boga, i Riječ bijaše Bog. Sve postade po njoj i bez nje ne postade ništa.“ Nisu shvaćali što im je htio poručiti. Barem ne u početku. Znali su ga kao učenog i vrijednog, znali su da je upravo on, još prije više od dvadeset godina kao mladi bogoslov, pitomac senjskog sjemeništa, pronašao na tlu negdašnje benediktinske crkve sv. Lucije u Jurandvoru kamenu ploču koju su kasnije nazvali „draguljem hrvatske pismenosti“. Znali su da mu je pisana riječ važna, ali nisu znali zašto bi se to odnosilo i na njih.

Petar Dorčić (1829. – 1887.)

Primivši vijest da je Ivanu Rafaelu Dujmoviću krčki sud negirao pravo na nacionalno ime i nacionalni identitet, župnik je shvatio da će borba biti duga i teška. I to upravo ovdje u Baški gdje je protivnik jak i ima političku moć. Trebao je saveznike, ljude jednako nacionalno osviještene i spremne da neumorno podižu i šire narodni duh. Znao je gdje će ih naći.

Nekoliko mjeseci poslije za stolom u bašćanskom župnom uredu našla su se tri Petra: župnik Dorčić, pop Petar Čubranić i Petar Milačić, da bi dogovorili zajedničku akciju s ciljem da u Baški osnuju čitaonicu koja će poput one vrbničke, osnovane tri godine prije, podizati nacionalnu svijest i širiti hrvatsku pisanu riječ. To je trebalo biti oružje kojim će se boriti protiv sve jačeg talijanskog upliva. A razloga za narodnu akciju bilo je napretek.

„Buongiorno, bambini. Come state?“, razdragano je zbudjene učenike trećeg razreda bašćanske Dječake škole pozdravio učitelj, koji je netom stigao iz Italije, kako bi nakon uskrasnih blagdana te 1874. godine preuzeo nastavu. Posao učitelja dalo mu je Mjesno školsko vijeće, kojemu je po službenoj dužnosti predsjedavao općinski načelnik Dessantich. Župnik Dorčić, vjeroučitelj u istoj školi, bio je konsterniran. Jednako kao što je bio revoltiran odlukom Općinskog vijeća, u kojemu je načelnik bio dominantna figura, da odbije prijedlog o osnutku hrvatske gimnazije u gradu Krku, premda su ga sve ostale otočne općinske vlasti oduševljeno pozdravile. Dessantich je tom prilikom vijećnicima objasnio da bi za bašćansku općinu takva ideja bila financijski neodrživa, jer je isplativije djecu slati u riječke ili senjske škole. Kako je objasnio vlastiti nacionalno-ideološki raskorak da on kao osvjedočeni talijanaš smatra da je hrvatski Senj s hrvatskom školom i hrvatskim učiteljima bolja opcija za bašćansku djecu od Krka, nije poznato. Alarm u glavama bašćanskih narodnjaka zvonio je na uzbunu.

Imamo Čitaonicu!

U Baški, na otoku Krku, otvorila se prošlih danah narodna Čitaonica, dakle već druga na ovom otoku. Ugledala se u Bašku i u Vrbnik i druga istranska mjesta, pa nam se narod posvud probudio sa svojega sna i oteo škodljivomu talijanskom uplivu, čemu mogu Čitaonice najviše doprinieti!

Tako je u svom osmom broju tršćanski dvotjednik „Naša sloga“ 16. travnja 1874. godine javnosti obznanio vijest da je u Baški otvorena Čitaonica. Stisnuta na posljednjoj stranici, u rubrici *Različite viesti*, ovu kratku vijest uočio bi samo pažljivi čitatelj. Poput grude snijega koja se zakotrljala niz padinu da bi na svom putu rasla i bujala, tako je i ova skromna vijest označila početak nacionalnog i kulturnog buđenja Bašćana. Jer, baš kao što je misija vrbničke Hrvatske čitaonice bila „čitanje dobrih časopis i knjig, osobito o poljodjelstvu i pučkom gospodarstvu; prosvjeta puka čez udruživanja i primierene ter koristne zabave“, tako će i bašćanska Narodna čitaonica u godinama koje su slijedile raditi na prosvjećivanju pučanstva, podizanju razine pismenosti, razvoju narodnog gospodarstva, a putem zabava i priredbi jačati će nacionalnu svijest pučanstva bašćanske doline.

Prvi Upravni odbor Čitaonice činila su tri Petra. Župnik Dorčić bio je predsjednik, Petar Milačić potpredsjednik, a pop Čubranić blagajnik. Prostorije za djelovanje bile su ključne. Prve su bile na Prekrižji, u kući Menige Mihalić da bi se doskora Čitaonica preselila na Mul u prostorije današnje Lučke ispostave (današnja adresa: Palada 88). Ni tu nije bio kraj traženju boljih uvjeta rada pa je treće odredište postala kuća obitelji Magašić (Pravda) i Dorčić na Narceh. Konačno prebivalište Čitaonica je prijavila u Narodnom domu otvorenom 1913. godine zahvaljujući zajedničkim djelovanjem s mjesnom posujilnicom koju je vodio tadašnji župnik Mate Milovčić.

Narodni dom u Baški nakon Drugog svjetskog rata
Izvor: Zbirka obitelji Hrelja iz Baške

Upućeniji kažu da je središnje mjesto u prostorijama Čitaonice zauzima veliki ormar s knjigama oko kojega su bili postavljeni stolovi s izloženim novinama i časopisima. Knjige nabavljane u Zagrebu krasile su korice s utisnutim znakom Matice hrvatske, a bilo je i onih koje je izdavao Zavod sv. Jeronima iz Rima. Osim knjiga, Čitaonica je bila stalni pretplatnik na hrvatsku štampu od koje se najviše čitala „Naša sloga“, „Riečki novi list“ te otočni gospodarski list „Pučki Prijatelj“. Sa zidova su članove Čitaonice promatrali hrvatski preporoditelj Ljudevit Gaj i sveta braća Ćiril i Metod. Tek da se ne zaboravi, slika krunidbe kralja Dmitra Zvonimira, podsjećala je na izvorišnu blizinu glagoljske kamene ploče na kojoj je uklesano njegovo ime. Za potrebe izvođenja priredbi nabavljena je 1902. godine sklopiva pozornica sa zastorom koji je slikar Marko Antonini dekorirao s dva anđela, od kojih je jedan u rukama držao tamburicu, a drugi lovorov vijenac.

Upraviteljstvo Čitaonice moglo se pohvaliti da su njeni počasni članovi bili narodni preporoditelj dr. Dinko Vitezić (od 1875. g.), đakovački i srijemsko-bosanski biskup Josip Juraj Strossmayer, krčki biskup Ivan Josip Vitezić, tršćansko-koparski biskup Juraj Dobrila, pop Anton Karabaić (prvi urednik „Naše sloge“, op. a.), financijski nadzračar Josip Franko i Ante Budinić.

Šenoa i Molière Baški

Čitaonica je Baški podarila prve kulturne priredbe i manifestacije, a u njezin rad uključilo se svećenstvo i učiteljstvo sa školskom djecom te obrazovana omladina (gimnazijalci i studenti) za vrijeme ljetnih praznika. Tako su na pozornici školari iz Dječake i Djevojačke pučke škole pod paskom ravnatelja Frana Katarinića i ravnateljice Bazilije Frančić uveseljavali svoje roditelje božićnim priredbama, dok je omladina svojski prionula izvođenju drama, primjerice *Hasanaginica* Milana Ogrizovića, *Suton* Ive Vojnovića ili *Umišljeni bolesnik* Jean-Baptista Molièra. Recitali su bili iznimno popularni pa su čitaoničkim prostorijama, a kasnije Narodnim domom, odjekivali stihovi epske pjesme

Kameni svatovi iz *Povjestica* Augusta Šenoe kao i oni iz lirsko-epske poeme *Putnik* Petra Preradovića, kroz koju se provlačila domoljubna crta.

Pod okriljem Čitaonice osnovano je 1911. godine *Glazbeno društvo Zvonimir*, a četiri godine kasnije kapelan Josip Jadrošić Lošinjanin potrudio se da u Građanskoj školi pronađe dovoljno glazbeno nadarenih učenica i učenika kako bi osnovao *Tamburaški zbor*. Narodni duh neprestano je rastao zaslugom Čitaonice

Hasanaginica na pozornici Narodnog doma

Izvor: Privatna zbirka gospodina Darka Mađarevića (Mikaca)

pa su narodni običaji i tradicija s ponosom prezentirani javnosti. Tako je Čitaonica postupno izrastala u središte bašćanskog društvenog, kulturnog i prosvjetnog života, a uz nju je Narodni dom postao nezaobilazna lokacija na kojoj je pučanstvo tražilo kulturu, prosvjetu, zabavu, ali i osnaživalo vlastiti nacionalni identitet.

Politička pozornica u Čitaonici

Bašćanska Narodna čitaonica nije bila samo središte mjesnog, ali i općinskog kulturnog života. Bila je i uporno budilište narodne svijesti. Trebalo je voditi i političku borbu s ciljem preuzimanja općinske vlasti. Članovi i simpatizeri Narodne stranke vodili su za stolovima u prostorijama Čitaonice gorljive rasprave i dogovarali strategije svog političkog djelovanja. Župnik Dorčić bio im je predvodnik. Iskustvo u političkoj areni stekao je kao zastupnik Hrvata s otoka Krka, Cresa i Lošinja u Istarskom saboru u Poreču (od 1877. do 1883.). Obračun sa šarenjakom (pogrdan naziv

za talijanaša, op. a.) Dessantichem bližio se kraju. Naposljetku se dogodilo. Na općinskim izborima 1886. godine načelnik Dessantich je poražen i poslan u ropotarnicu povijesti. Pobjedio je narodnjak Dinko Seršić. Bašćanska općina je tako, kao posljednja na otoku Krku, došla u ruke narodnih vođa.

Ostavština

I baš kao da je promjena općinske vlasti označila

Izložba tapiserija u Narodnoj čitaonici (20-te godine 20. stoljeća)

Izvor: Privatna zbirka gospodina Darka Mađarevića (Mikaca)

završetak njegovog ovozemaljskog poslanja, Petar Dorčić iznenada je umro 2. kolovoza 1887. godine od moždane kapi u 58. godini života. Za uspješno djelovanje Čitaonice pobrinuo se za života. Pet godina nakon njenog osnutka oporučno joj je ostavio svoje knjige.

Rad Narodne čitaonice nastavio se na zasadama njenog (su)osnivača. A onda je došao neželjeni ratni gost. Prvi svjetski rat odveo je dobar dio članova Čitaonice na bojišta daleko od Baške i ona je utihnula. Oni koji su ostali navraćali bi s vremena na vrijeme vidjeti jesu li pristigle novine. No, ostali su vjerni svojoj Čitaonici i nakon rata revitalizirali su je do razine da je, primjerice u svibnju 1922. godine popis broja članova zaključen s rednim brojem 81. Veliku pomoć u reaktiviranju Čitaonice pružio je Odbor za narodnu prosvjetu koji je od 1920. godine nastojao uključiti sve slojeve bašćanskog stanovništva u kulturna zbivanja. Vrhunac njegovog djelovanja bit će otvorenje Zavičajnog muzeja pola stoljeća kasnije.

Dvadesetak godina poslije u Bašku je došao drugi neželjeni ratni gost. Osnovni scenarij je ponovljen, ali ovog puta bilo je žešće i nemilosrdnije. Prilikom bombardiranja 1944. godine cjelokupni inventar Čitaonice je uništen, a tajnički i blagajnički spisi pretvoreni su u pepeo i dim. Nakon rata rad Čitaonice ponovno je obnovljen, ali taj dah nije bio dugog vijeka. Izdržao je narednih deset godina.

Tako se ugasilo žarište bašćanske kulturno-prosvjetne i političke scene, koje je kroz 80-ak godina rasplamsavalo narodni duh i bacalo svoje žari u bližu i daljnju okolicu. I o tome nam je svjedočila „Naša sloga“, u svom 24. broju od 16. lipnja 1904. godine:

Jurandvor (kod Baške) – Kako je jur bilo već javljeno da će se ovdje ustrojiti Hrvatska Čitaonica, to se je obistinilo još mjeseca marča. Na 1. maja, kad dodjoše potvrđena pravila, izvjesili smo na Čitaonici našu hrvatsku zastavu u znak veselja i da vidimo hoće li onaj čozotski junak iz Abbisinije pljunuti u našu zastavu, kako se bio zagrozio. No tuga ćuluma prošla je volja da to učini, jer dok je nas, hrvatskoj zastavi, joj

našoj svetinji neće nitko ništa, jer jao si onomu, tko se usudi dirnuti taj naš sveti znak života.

Jurandvorska Hrvatska čitaonica, otvorena trideset godina nakon bašćanske, slijedila je njezinu sudbinu. I nju će ratni vihori zaustavljati te naposljetku ugasiti. No, ona je pokazala da se na tako malom prostoru narodna svijest toliko uzdigla da sličnih primjera nije bilo na cjelokupnom krčkom prostoru.

Imamo bibliobus!

U godinama kada su na općinskom području otvarane čitaonice, Baška je imala oko 2.000 stanovnika, a Jurandvor tek 340. A opet je potreba za hrvatskom pisanom riječi i za narodnom kulturom bila velika. Takva su bila vremena. Danas Baška broji nešto više od 900 stanovnika, a Jurandvor je uspio nabrojiti malo više od 300 duša. Postoji li i danas potreba za kulturom i plamti li još uvijek narodni duh? Može li i danas pučanstvo bašćanske doline uživati u kazališnim priredbama

vlastite produkcije, slušati recitale i čitati knjige, novine i časopise na jednom mjestu? Odzvanjaju li i danas bašćanskim ulicama pjesme pjevačkog zbora, čuju li se tamburice ili limena glazba?

U godini kada bi trebali obilježiti 150. godišnjicu osnutka bašćanske Narodne čitaonice i 120. godišnjicu otvorenja jurandvorske Hrvatske čitaonice svjedočimo poplavi ljetnih *indoor* i *outdoor* manifestacija raznih boja i dezena. Tek ponekad klapa *Zvonimir* prodefilirala bašćanskim ulicama nastojeći turistima, upitne zainteresiranosti, donijeti dašak domaće pjesme.

Bašćanska kulturna knjiga svela se danas na dva slova: Kulturno društvo „Šoto“ iz Jurandvora i Društvo za kulturu, ekologiju i tradiciju Sinjali. A Bašćani zaslužuju puno više. Više i od posjete Županijskog bibliobusa, koji već jedanaest godina, dvaput mjesečno, dolazi iz Rijeke da donese pisanu riječ. Zaslužuju svoj funkcionalni Zavičajni muzej i isto takav Narodni dom (Dom kulture). Planovi za revitalizaciju postoje. Još samo da se ostvare. Do tada nam ostaje da se prisjetimo prošlih vremena i da ih ne zaboravimo. Jer, bila su to vremena kulturnog ponosa i narodne slave.

BIOGRAFIJA

✍️📷 Lovorka Ruck

PAVICA JULIJA KAFTANIĆ - SVESTRANA UMJETNICA IZ BAŠKE

Umjetnica i pedagoginja Pavica Julija Kaftanić svojim je djelovanjem zadužila hrvatsku kulturu, a posebice svoje rodno mjesto Bašku. Poznavatelji bašćanske kulturne povijesti i većina starijih mještana njezino ime povezuju sa slikarstvom odnosno utemeljenjem Zavičajnog muzeja u Baški. Malobrojni su oni koji znaju da je po svojem obrazovanju i profesionalnom djelovanju prvenstveno bila glazbenica, pjevačica i glazbena pedagoginja.

Ovaj je tekst nastao na temelju monografije *Pavica Julija Kaftanić (1890.-1977.)* autora Mladena Urema, Borisa Zakoška, Igora Žica i Lovorka Ruck. Mladen Urem i Boris Zakošek autori su djela knjige *Životni put*, o glazbeničkom djelovanju pisala je L. Ruck, a Igor Žic autor je djela *Slikarski trag*. U prilogu je objavljen i tekst Pavice Julije Kaftanić *Moja sjećanja na bašćanski kulturni život*, napisan u Baški 1970. godine. Monografiju je 2005. godine objavio nakladnik Glosa.

Glazbena umjetnica

Pavica Julija Kaftanić rođena je u Baški 26. veljače 1890. Njezin otac, Božo Kaftanić Nadalin, bio je trgovac vinom, vlasnik jedrenjaka i gostionica (u Rijeci i Baški). Sa suprugom Marijanom rođ. Grandić imao je, uz Pavicu, dva starija sina Božu i Juraja. Imućna obitelj posjedovala je od 1895. godine novosagrađenu kuću u Baški na Paladi. Obitelj se uskoro preselila u Sušak. Nakon kratkotrajnog podstanarstva, godine 1901. uselili su se u novosagrađenu Villu Kaftanić na Bulevardu. Pavica je u Baški završila pučku školu, a u Sušaku Višu

djevojačku školu. Glasovir i pjevanje isprva je učila privatno, ali nije poznato kod kojih pedagoga. Nakon toga je polazila privatnu glazbenu školu profesora

Baška - Kricin

Torbica

Grimme u Badenu, u Donjoj Austriji. Već 1913. godine piše svoje prve skladbe, prije nego li je krenula na konzervatorij. Godine 1919. dolazi u Zagreb gdje je privatno učila kompoziciju kod profesora Antuna Dobronića, jednoga od najvatrenijih pobornika nacionalnoga glazbenog pravca. Glazbeno je školovanje nastavila na Kraljevskom konzervatoriju u Zagrebu. Ova institucija 1922. mijenja ime u Kraljevska muzička akademija, a kasnije postaje Državna muzička akademija. Pavica je najprije pohađala srednju školu Kraljevskog konzervatorija, „Učionu za kompoziciju“ (također kod prof. Dobronića). Godine 1922. položila je učiteljski ispit iz pjevanja te je time stekla uvjete za poučavanje pjevanja i glazbe u srednjim, učiteljskim i građanskim školama. Na „Svjedodžbi Osposobnici“ stoji da se „...gospodjica Kaftanić Pavica proglašuje sposobnom za obučavanje u pjevanju na ženskim učiteljskim, višim djevojačkim i strukovnim školama uz upotrebljavanje hrvatskoga narodnoga nastavnoga jezika...“. Nakon toga nastavlja se školovati na Visokoj školi Kraljevske muzičke akademije, gdje joj je glavni predmet bio solo pjevanje. Tijekom studija uspješno javno nastupa. Tako je npr. godine 1924. održana u Zagrebu priredba *Poljsko večer*, a u listu „Novosti“ od 16. studenoga 1924. godine, u članku rubrike *Sokolstvo* objavljeno je: „Osobito lijepo je otpjevala poljske kompozicije i narodne pjesme sestra Pavica Kaftanić. Nakon burnog pljeska morala je dodati još jednu narodnu poljsku melodiju.“. Diplomirala je koncertno pjevanje 1925.

godine s „izvrsnim“ uspjehom. Svoju profesoricu solo pjevanja Nadu Eder-Bertić Pavica Kaftanić često je i rado spominjala kao uzornu pedagošku djelatnicu.

Nakon završenog studija Pavica Julija Kaftanić vraća se u Sušak, gdje isprva privatno podučava pjevanje i klavir. U onodobnom Sušaku osnovna zapreka razvoju glazbenoga života bila je nepostojanje kazališne i koncertne dvorane. Potreba za gradnjom dvorane prikladne za održavanje koncerata te scenskih priredbi često je isticana u sušačkom dnevnom tisku. Koncertne događaje organizirala su amaterska glazbena društva, a nije postojao niti jedan profesionalni glazbeni ansambl. Posebno je značajno bilo osnivanje *Glazbenog društva Sušak* 1923. godine, čiji je cilj bio izobrazba mladih te priređivanje koncerata. Jasno da je i Pavica Julija bila članica. Uz pomoć spomenutog društva, Ivan Matetić Ronjgov utemeljio je Privatnu muzičku školu, također 1923. godine. U Matetićevoj je školi Pavica Kaftanić bila profesorica solo pjevanja. No, već 1926. Matetić odlazi u Zagreb te Privatna muzička škola prestaje djelovati. Upravo je profesorica Kaftanić bila jedna

od najmarljivijih poticatelja ponovnog otvaranja glazbene škole u Sušaku. Pisala je na razne adrese poznanika u Zagrebu (npr. Matetiću) te Ministarstvu prosvjete u Beogradu. Želeći pomoći učenicima koji su pohađali privatnu glazbenu školu, do otvaranja Glazbene škole Sušak, privatno je podučavala pjevanje, glazbenu teoriju, harmoniju i klavir. Jednu je godinu bila nastavnica

Pečat PJK

alt. Godine 1929. održala je recital na Narodnom konzervatorijumu u Beogradu. Koncert je organiziralo Udruženje prijatelja umjetnosti „Cvijeta Zuzorić“. To je prigodom pisano: „...Pavica Kaftanić je na Sušaku u umjetničkom i muzičkom svijetu najomiljenija i najistaknutija ličnost. Kao prije zagrebačke novine, dok je bila učenica, tako sada i svi dnevници na Sušaku, posvećuju njenom koncertu ili recitiranju osobitu pažnju i neobično velikim pohvalama pišu o njenim umjetničkim sposobnostima...“. Iz sačuvanih koncertnih programa vidljivo je da je najčešće birala djela slavenskih skladatelja, posebice hrvatskih. Isto se može ustvrditi i za njeno biranje skladbi kao zborovođe odnosno nastupe sa školskim pjevačkim zborom.

O umjetničkoj svestranosti svjedoče i skladateljski radovi. Njezin prvijenac, solo popijevka *Romanca* na stihove Rikarda Katalinića Jeretova, potječe iz 1913. godine. Solo pjesma *Nocturne* uglazbljuje stihove istog pjesnika. *Barkarolu* za klavir napisala je 1915. godine, također prije sustavnog učenja kompozicije. Tijekom učenja kompozicije piše zborni rad *Zaton*. Skladba je namijenjena četveroglasnom mješovitom zboru, a uglazbljuje stihove Vladimira Nazora. Obradila je i narodni napjev iz Dobrinja *Pláč kneza Ivana Frankopana* za četveroglasni mješoviti zbor.

pjevanja u Ženskoj realnoj gimnaziji u Sušaku. Od 1928. do 1938. bila je nastavnica glazbe na Državnoj muškoj realnoj gimnaziji. Predavala je pjevanje, zborni pjevanje i sviranje. Često je s gimnazijskim zborom sudjelovala u raznim sušačkim priredbama. Godine 1938. profesorica Kaftanić je umirovljena. No, i dalje se bavila pedagoškim radom, predavala je solo pjevanje na Glazbenoj školi Sušak sve do 1943. godine kada je škola radi ratnih okolnosti prekinula s radom.

Uz pedagoški rad, Pavica Julija je djelovala i kao reproduktivna glazbenica. Nastupala je kao vokalna solistica, zborovođa ili korepetitorica. Za njezinu umjetničku karijeru najznačajniji su pjevački nastupi. Već je ranije navedeno o njezinim studentskim nastupima. Tijekom međuratnog razdoblja redovito se odazivala pozivima za sudjelovanje na brojnim sušačkim prigodnim i dobrotvornim koncertima. U osvrtu na jedan dobrotvorni koncert za siromašnu djecu iz riječke okolice, održanom 1927. godine, u sušačkom je tisku, između ostalog, objavljeno i sljedeće: „Gdjica Kaftanić poznata je našoj publici svojim ranijim istupima pa se ovoga puta ne ćemo opširnije osvrutati na njenu umjetnost, ali ona je i ovoga puta potvrdila opravdanost simpatija naše publike za njen odličan školovani i lijepi glas i za njeno u punom smislu riječi umjetničko predavanje, u koje unosi mnogo života i topline...“

Priredivala je i samostalne koncerte. Većina najava i osvrti objavljenih u lokalnom tisku navodi ju kao *mezzosopran*, dok je u manjem dijelu spominju kao

Autoportret

Molitvenik

Profesorica Kaftanić surađivala je i prijateljevala s mnogim umjetnicima. Uz već spomenute slikare, obitelj Kaftanić prijateljevala je s obitelji Polić, što znači da se družila s braćom književnicima Jankom i Nikolom, skladateljem Milutinom. Prijateljevala je s kolegom violončelistom Guidom Smaregliom, svojom profesoricom Nadom Eder-Bertić, skladateljima Antunom Dobronićem, Ivanom Matetićem Ronjgovim, Slavkom Zlatićem i Rudolfom Matzom. Istaknuto mjesto među prijateljima zauzima pijanistica i skladateljica Ivana Lang, koja je upravo Pavici Juliji posvetila ciklus popijevki *Tri istarske*. U kasnijoj životnoj dobi prijateljevala je s opernom pjevačicom Blankom Zec. Tijekom čitavoga života veliki su joj prijatelji bili svi članovi obitelji Kučić.

Slikarica

Izuzev profesionalnog bavljenja glazbom, bavila se i slikarstvom. Počela je slikati još kao djevojčica te je vještinu savladala u Sušaku. Pavica se u Sušaku ili Puntu upoznala s Jankom Polićem Kamovom, avangardnim književnikom, s kojim se i sprijateljila. Njezin brat Božo išao je s Jankom Polićem u školu, a njezina prijateljica bila je Katarina Radošević, velika Kamovljeva ljubav. Iz sačuvane korespondencije, točnije Kamovljevih pisama, nazire se i složeniji, intimniji odnos s Pavicom Julijom. Likovi Julije i Paola njegove drame *Lakrdija našeg doba* posveta su Pauli Juliji. Prema pisanju Igora Žica, Janko Polić Kamov utjecao je i na njezin stav prema likovnoj umjetnosti. Unatoč avangardnosti njegovih

književnih djela, on je najviše cijenio historicističko slikarstvo konca 19. stoljeća. Takav je konzervativan Kamovljevi stav prema slikarstvu značajno utjecao i na odabir učitelja te na samo Pavičino slikanje. Također, Kamovljevi smrtu 1910. godine Pavica Julija je izgubila srodnu dušu te je ta tragedija ostavila duboki trag u njezinu daljnjem životu. Osnovne instrukcije dobila je od riječkog slikara Josipa Morettija-Zajca, vjerojatno u kratkom razdoblju, 1909. i 1910. godine. Odras Morettijevih instrukcija, prema Igoru Žicu, najvidljiviji je u Pavičinih crtežima (studije glava, figura), dok u njezinim slikama nema traga njegovom utjecaju. Godine 1910. naslikala je pejzaže (*Pogled na Prvić, Kricin, Trsat*), portrete (*Portret oca Božidara, Portret majke Marije rođ. Grandić, Autoportet u bijeloj haljini*) te najzanimljiviju sliku *Bogorodica*. Sve navedene slike su ulja na platnu, osim *Bogorodice* (ulje na kartonu). Slikarski zanat usavršila je tijekom studija glazbe u Zagrebu. Ondje je upoznala znamenite hrvatske slikare i kipare. Mnogi od njih su ljetne praznike provodili na otoku Krku. I dok se Pavica Julija Kaftanić profesionalno bavila glazbom, slikarstvom se i dalje bavila amaterski. Tridesetih godina motivi su joj mrtva priroda (ulja na platnu). Također, pomagala je mladim likovnim umjetnicima. Stoga se u obiteljskoj zbirci nalaze radovi Jurja Škarpe, Jurja Plančića, Roberta Frangeša-Mihanovića. Prijateljevala je i sa Vilimom Svečnjakom te je čak tijekom Drugog svjetskog rata čuvala njegove slike. Na izložbi likovnih amatera grada Rijeke postavljenoj 1950. godine u Malom salonu predstavila se sa sedamnaest radova (portreti, autoportret, pejzaži, mrtve prirode). U crkvi sv. Antona u Baški nalaze se njezina dva rada, oba iste tematike, mali Isus u naručju sv. Antona. U Zavičajnom muzeju u Baški pohranjene su njezine slike i crteži etnološke tematike, nastali potkraj šezdesetih i početkom sedamdesetih godina. Radi se u uljima *Žena s preslicom, Djevojka s preslicom, Djevojka s pletenicom* i *Portret bake* te crtežima *Ribar, Djevojka s pletenicom* i *Žena s rubom*.

Posvećenost kulturi i umjetnosti, ljubav prema Baški

U prisjećanju na umjetnicu i pedagoginju Pavicu Juliju Kaftanić neophodno je spomenuti i njezinu društvenu angažiranost. Prema pisanju Mladena Urema i Borisa Zakošeka, bila je vrlo aktivna u hrvatskom ženskom pokretu čija je središnja figura početkom 20. stoljeća bila književnica i izdavačica Zofka Kveder. Ona je tijekom Prvog svjetskog rata pokrenula časopis „Ženski svijet“, kojeg je 1919. preimenovala u „Jugoslavenska žena“. U navedenoj reviji suradnica je bila i sama Pavica Kaftanić. Nakon Prvog svjetskog rata bila je aktivna u

sušačkom Jugoslavenskom ženskom demokratskom udruženju, prije Drugog svjetskog rata bila je članica udruženja Hrvatska žena.

U Baški, svom rodnom mjestu, provodila je svaki slobodni trenutak. Još kao studentica uključila se u baščanski kulturni život. Prema njezinim svjedočanstvima oko 1910. godine počele su pripreme za gradnju Narodnog doma, a oko skupljanja novaca angažirala se i omladina:

„Za vrijeme praznika održavane su priredbe čiji bi se prihod davao u fond posujilnice i za gradnju Narodnog doma. Zato smo mi školanke i školani u Rijeci i Sušaku, za vrijeme školske godine brojili dane i sate kada će početi školski praznici kako bismo krenuli u Bašku. Čim bismo došli u Bašku, odmah bismo se sastali u našoj staroj Čitaonici i dogovorili program naše priredbe i izabrali djelo koje ćemo vježbati, o čemu smo pričali u toku čitave školske godine. U početku bila su to djela više rodoljubnog obilježja, poput *Zimsko sunce* Viktora Cara Emina i slično. Postojali su još pjevački i tamburaški zbor te su naše priredbe imale raznovrstan program. Uz dramske predstave recitiralo se, nastupio je pjevački i tamburaški zbor, a pojedinci su se okušali i u solo pjevanju. U svim tim pripremama – uređivanja pozornice, stavljanja kulisa, šivanja zastora za pozornicu, sudjelovali smo svi. Svaki dan poslije redovitog poslijepodnevnog kupanja išli smo u Čitaonicu na probu. Radilo se s velikim žarom, učilo marljivo uloge, jer 15. kolovoza na Velu Gospoju, kada je u Baški veli blagdan i proštenje je u crkvi Majke Božje na Batomlju, i kada dolazi mnogo otočana, morala je biti premijera, a nakon toga i još dvije reprize. To je postala naša tradicija do koje smo svi držali. Zauzvrat svima nama mladima, Baščani su radosno očeivali svoje školane za praznike i radovali se našim predstavama. Razumije se da su bile uvijek dupkom posjećene. Prije predstave nosile bi se stolice i svi potrebni rekviziti iz kuća. Nakon gradnje Narodnog doma prešlo se u nove prostorije Doma i priredbe su se odvijale u velikoj dvorani i na pravoj velikoj pozornici. Davali smo Vojnovičev *Suton*, Ogrizovičevu *Hasanaginicu*, Molierov *Umišljeni bolesnik*. Glavne ženske uloge igrala je obično Nina Bonefačić, koja se u ulozi Hasanaginice osobito istakla i njezin je glumački talenat došao do punog izražaja. Mnogo godina kasnije postala je članicom drame Narodnog kazališta Ivan Zajc u Rijeci. Ulogu Hasanage igrao je tadašnji učitelj u Baški Ljubo Brgić, kasnije tajnik Narodnog kazališta Ivan Zajc u Rijeci. Režirala je Dinka Frančić. Na naše predstave dolazili su često i ostali Krčani iz Krka i Punta.”

Glazbenička poznanstva i prijateljstva Pavice Julije

Kaftanić višestruko su pomogla i promociji njezine rodne Baške. Tako je npr. njezin profesor Antun Dobronić bio zadužen za prezentaciju nacionalne glazbe na Međunarodnoj muzičkoj izložbi koja se održala 1927. godine u Frankfurtu na Majni. Zamolio je Pavicu i njezina oca za pomoć u nabavi para već rabljenih sopila za izložbu, a po mogućnosti i prisustvo na izložbi para *sopaca* iz Baške. Općinsko poglavarstvo Baške, s načelnikom Matejčićem, shvatilo je važnost

Baška - Prvić

izložbe i mogućnost promidžbe mjesta te je nabavilo par sopila. Međutim, iz sačuvanih dokumenata i pisama ne znamo čije su sopile poslane. Budući da se ne spominju ni *sopci*, najvjerojatnije su na izložbi bile samo sopile.

S rođakinjom Dinkom Frančić, Pavica Julija je 1923. u Narodnom domu organizirala izložbu slika poznatog češkog slikara Piseckog, koji je nekoliko godina ljetovao u Baški. Godine 1925. organizirale su drugu izložbu njegovih slika. Uz slike, izložile su i nekoliko primjeraka starinskog pokućstva te keramike. Već iz toga naziremo ideju o kasnijem stvaranju baščanske etnografske zbirke i osnutku Zavičajnog muzeja. O tome sama Pavica Kaftanić piše: „Prisustvovala sam 1961. godine jednoj školskoj priredbi u Narodnom domu gdje su u jednoj točki programa plesali dječaci i djevojčice domaći starinski tanac i oduševila sam se. Povod mi je to za pitanje: „zašto se ne uvede u nastavu naših mjesnih škola starinski kanat i tanac?“ naš mladi svijet uopće ne zna plesati stare tance niti pjevati starinski kanat i ne bude li se nešto poduzelo da se uvede obilgatna nastava u školama, nestat će te

naše svijetle tradicije. Koliko se Ivo Matetić Ronjgov zalagao za to da to narodno blago ne izumre i kolikim smo žarom i ljubavi govorili o tome dok smo zajedno studirali na konzervatoriju u Zagrebu.

Ali ne radi se ovdje samo o starim tancima. Naša kulturna baština je golema, osobito etnografska. O tome smo moja rođakinja Dinka Frančić i ja često pričale i odlučile smo da moramo što više raditi na čuvanju toga našega narodnog blaga. Zato smo još od naših mladih dana odlazile kod naših ljudi i od njih sakupljali stare stvari, pogotovo u ovo novije poslijeratno doba kada smo uočile da gosti ni za kakav novac kupuju keramiku, dijelove starinske nošnje, stare suknje koje su naše bake tako zaljubljeno i s pažnjom čuvale. Tako nam je uspelo ostvariti našu davnu želju – skupiti i spasiti našu starinu koja nam je bila u opasnosti da nam je stranci raznesu, jer su počeli po kućama otkupljivati i odnositi. Znale smo da treba sve te naše stare i vrijedne predmete čuvati u muzeju.”

Godine 1958. osnovan je Odbor za osnutak Zavičajnog muzeja u Baški, čije su članice bile isključivo žene. Prema svjedočanstvu same Pavice Kaftanić, ljudi su rado bez naknade darivali sve što su smatrali da je vrijedno pohrane u muzeju. Uz Pavicu Kaftanić i Dinku Frančić – Radetić, sakupljene predmete čuvale su još neke mlade Baščanke u svojim kućama. Drugu sabirnu akciju organizirali su 1966. godine. Tada je Turističko društvo Baška ustupilo jednu prostoriju u Narodnom domu gdje je pohranjena sva sakupljena građa. Godine 1967. Odbor je proširen s muškim članovima. Otkupljena je kuća Nikole Pajalića, u centru stare baščanske jezgre, najprikladnija za muzej. U istoj je kući živio i radio svećenik Vinko Premuda (1870.-1944.), znanstvenik, glagoljaš i tajnik Staroslavenske akademije u Krku. Regionalni zavod za zaštitu spomenika u Rijeci stavio je kuću pod zaštitu Zakona o čuvanju spomenika kulture. Financijska sredstva za otkup kuće sakupljena su pomoću sabirne akcije među Baščanima u Baški i Rijeci te pomoći Fonda za kulturu Općine Krk, Turističkog društva Baška i Ugostiteljskog društva Baška. Za popravak kuće sredstva je dodijelio Republički fond

za kulturu u Zagrebu, a stručnom pomoći sudjelovali su Regionalni zavod za zaštitu spomenika kulture te Pomorski i povijesni muzej u Rijeci. Zavičajni muzej Baška otvoren je 23. kolovoza 1970. godine. Teta Pavica, kako su je u kasnijim godinama od milja zvali brojni štovatelji, ovim je činom svojem rodnom mjestu i njegovim stanovnicima ostavila neizbrisiv trag. Umrkla je u Rijeci 18. svibnja 1977. godine, a pokopana je dva dana kasnije u obiteljskoj grobnici u Baški.

Njezinu bogatu ostavštinu, iznimno vrijednu za kulturni život Baške, Sušaka, Rijeke, a i sveukupnu hrvatsku baštinu, čuvali su u sušačkoj vili, s mnogo pažnje i poštovanja, nećak Božidar Iskra-Kaftanić i supruga Vesna. Njihova djeca Sabrina i Daniel nesebično su darovali ostavštinu Državnom arhivu u Rijeci (korespondenciju, razne rukopise, dokumente, knjige) te Zavičajnom muzeju Baška (slike, štafelaj, pianino). Kulturni doprinos Pavice Julije Kaftanić sredinama u kojima je živjela i djelovala je neizmjeran. Zadužila je ne samo svoje suvremenike već i buduće naraštaje. Stoga je priređivanje izložbe njezinih likovnih radova u galeriji „Zvonimir“ u Baški te uređivanje zasebne sobe njoj posvećene u Zavičajnom muzeju Baška posve primjeren način kako bi joj se rodno mjesto odužilo, a mladi naraštaji shvatili i upamtili kakva je iznimna osoba u njihovoj sredini djelovala.

Majka Božja

TEK 100 JE PROŠLO

✍ Ivica Čulumović
📷 Luka Tabako

Seniori

Sat po sat, dan za danom,
Vihor prvih 100 godina slavi,
i kada treba On je na travnjaku pravi.
Nek za rođendan, taj veliki dan,
Važ u Bašku dođe i ostvari još jedan san...

Bila je to želja svih navijača, članova kluba, simpatizera i sponzora koji su s nestrpljenjem pratili nastavak sezone u koju je Vihor ušao kao prvoplasiran na tablici sa četiri boda ispred drugoplasirane ekipe Rikard Benčić.

Bio je to sve, samo ne jednostavan put do „vrha Učke“. Do zadnja dva kola Vihor i Rikard Benčić su se borili za naslov.

Upravo predzadnje kolo odlučivalo je o novom prvaku. Igrala se utakmica u Baški između istih ekipa. Termin utakmice poklopio se s manifestacijom „Crna ovaca“, a lijepo vrijeme bilo je još jedan adut za pravu nogometnu postlasticu. I bila je.

Vihor je na najbolji način došao do pobjede 5:0 i razveselio sve prisutne. Golove su redom zabijali: dva puta Sablić zatim Kružić, Brlošić i Županec.

Posljednje kolo u Vrbovskom je bilo samo odrađivanje, ali i u toj utakmici vihoraši su pobijedili s visokih 0:4!

Da osvajanje titule bude slađe, pobrinuo se najbolji napadač lige Matej Brlošić koji je bio najbolji strijelac s ukupno 30 zabijenih golova.

Sve ono što se događalo tijekom prošle godine za 100.

rođendan, a bilo je više nego bogato, okončano je proslavom 1. mjesta 1. ŽNL!

Nisu ni pioniri bili ništa lošiji, u jakoj konkurenciji zauzeli su 3. mjesto iza ekipe Vrbovskog i prvoplasirane ekipe Klana.

Od mladih uzrasta još su morčići igrali svoje utakmice, a škola nogometa je i dalje maksimalno popunjena najmlađim uzrastima.

Sve se to pretočilo i u ovu nogometnu sezonu u kojoj je Vihor, kada govorimo o seniorima, ostao u 1. ŽNL i kroz sustavan rad trenera Linića želi iznjedrati što veći broj mladih domaćih igrača.

Kod mladih uzrasta, treneri Nedžad Duračak i Boris Franolić rade izvrsne stvari i nastavljaju u pravcu kojem su krenuli prošle godine.

A oni najstariji, veterani, također nisu za baciti - kroz nekoliko prijateljskih utakmica pokazali su da se na njih može računati.

U dva oglada s prijateljima iz Mađarske bili su bolji, a u gostima su pobijedili ekipu Ronjgi.

Također su se potrudili i u organizaciji memorijalnog nogometnog turnira „Ivica Juničić - Junac“ gdje su i ove godine odali počast neprežaljenom prijatelju, igraču i treneru.

Pehar najbolje ekipe osvojila je ekipa Medicinar.

Pred kraj godine, već tradicionalno, NK Vihor će organizirati druženje s prijateljima i navijačima kluba.

Posebno je lijepo vidjeti počasne članove koji unatoč godinama pohode Zablacé. Podijelit će se kalendari i zahvaliti svim onima koji su pridonijeli kvalitetnijem i boljem radu, posebno sponzorima i donatorima.

Klub zahvaljuje na nesebičnoj pomoći Općini Baška, TZO Baška, TD Baška i velikim sponzorima: hotelu

Dobrovit, Porto Clubu Baška, Hotel & Resort ISOLA, ZIP LINE EDISON i 4 OUT EXPERIENCE.

Blagoslovljen Božić, uspješna i sretna nova 2025. godina!

Škola nogometa

Mladi pioniri

Pioniri

Mateju Brlošiću dodijeljen trofej Terzić-Strukan za najboljeg strijelca županijskih liga PGŽ u sezoni 2023./24.

Slavlje navijačke skupine „Nevera“ i ekipe „Vihora“!

FOTO VREMEPLOV

120. obljetnica osnutka Društva za poljepšanje mjesta i mjestne čistoće (27. 6. 1904.), ujedno prvi počeci organiziranog razvoja turizma u Baški

Osnivanjem Društva za poljepšanje mjesta i mjestne čistoće Baška se željela učiniti privlačnom kako bi se gosti koji je posjete, osjećali čim ugodnije. Već 1908. godine službeno je otvoreno kupalište.

Razglednica putovala 23. 6. 1904. u Trst | Naklada: pl. Dessantich i N. E. Barbalić

Dolazak sve većeg broja gostiju | Razglednica putovala 1912. u Gradec

Otvorenje kupališta | Razglednica putovala 6. 8. 1909. u Zagreb

Pogled na kupalište | Razglednica putovala 1913. u Moravsku | Naklada: Barbalić i M. P. Dorčić

Za tisak pripremio: Borut Mohar

ADVENT U BAŠKI

ADVENT IN BAŠKA • 1.12. - 31.12.2024.

1.12. NEDJELJA • SUNDAY

SVEČANI PROGRAM POVODOM PALJENJA 1. ADVENTSKE SVIJEĆE
CEREMONIAL LIGHTING OF THE FIRST ADVENT CANDLE

16:30 Nastup dječje folklorne skupine KD „Šoto“

Nastup vrtičke skupine DV „Katarina Frankopan“

Nastup crkvenog zbora i svećenikov blagoslov

Druženje uz tople napitke kod caffe bara Ulika

18:00 GINGLE & MINGLE uz LAB 9

Radionica izrade adventskog vijenca za odrasle uz kuhano vino i gin,
Galerija Zvonimir / Creative workshop for adults *

6.12. PETAK • FRIDAY

MIKULJA • THE WELCOME OF ST. NICHOLAS

15:30 Doček sv. Nikole na Paladi

15:45 Prigodni nastup djece i podjela poklona, crkva sv. Trojice

7.12. SUBOTA • SATURDAY

LIGNJADA – 18. KUP SV. MIKULE, RŠD „Škrpina“

18TH ST. NICHOLAS CUP Squid fishing competition

10:00 „Mala škola lignjolovala“

Demonstracija lignjolovala za djecu / Fishing workshop for children

12:45 Blagoslov ribara i barki

13:00 Početak natjecanja

19:00 Zabavni program uz bogatu ponudu prigodnih jela

Live music and rich offer of special squid dishes

8.12. NEDJELJA • SUNDAY

11:30 „Mala adventska rukotvornica“

Radionica ukrašavanja medenjaka za djecu, Galerija Zvonimir
Creative workshop for children *

17:00 „Izgubljena brada Djeda Mraza“

Predstava za djecu, Kazalište Tvornica lutaka, Školska sportska dvorana
Children's play

13.12. PETAK • FRIDAY

SLUCINJA • ST. LUCY

15:00 Misa u crkvi sv. Lucije, Jurandvor

Mass in the church of St. Lucy

15:45 Tradicionalno hitanje hlabčića sa zvonika

Traditional distribution of blessed bread

Božićni domjenak uz nastup KD „Šoto“, ispred crkve sv. Lucije
Christmas reception with the performance of folklore society

14.12. SUBOTA • SATURDAY

10:00 It's Xmas Time, Palada

Otvaranje adventske kućice uz prigodnu gastronomsku ponudu
Opening of the Advent kiosk with holiday food & drinks

14:00 Božićni malonogometni turnir „4 sela“ NK „Vihor“,

OŠ „Fran Krsto Frankopan“

Christmas futsal tournament

19:00 XMAS TIME uz DNA BAND, Adventska kućica

Live music

15.12. NEDJELJA • SUNDAY

ČAROLIJA BOŽIĆA NA PALADI

THE MAGIC OF CHRISTMAS ON THE PROMENADE

10:00 „Do posljednjeg kotlića“

Natjecanje u pripremanju lovačkog kotlića

Competition in the preparation of a meat stew hunter's style

11:00 Humanitarni božićni sajam

Christmas Fair

XMAS TIME uz DELLBOYS BAND

Live music

„Božić dolazi“

Dječja radionica izrade božićnih ukrasa, Avanture malih okica

Creative workshop for children

14:00 Humanitarna podjela domaćih šurlica s gulašom

Humanitarian distribution of homemade pasta with meat stew

15:30 Proglašenje pobjednika natjecanja

Announcement of the winner

16:00 XMAS TIME uz INFINITY BAND

Live music

17.12. UTORAK • TUESDAY

17:00 Božićna priredba i humanitarni božićni sajam

učenika PŠ Baška, OŠ „Fran Krsto Frankopan“

School Christmas programme

Božićna priča plesnog studia Incanto

Incanto dance studio's Christmas story

20.12. PETAK • FRIDAY

17:00 GINGLE & MINGLE uz Srebrni design

Slikarska radionica za uz kuhano vino i gin, Galerija Zvonimir

Art workshop for adults *

19:00 XMAS TIME uz DJ DOG, Adventska kućica

DJ session

21.12. SUBOTA • SATURDAY

15:00 Projekcija božićnog filma za djecu, Dom Jurandvor

Christmas movie

17:00 Promocija kalendara, KD „Šoto“, Dom Jurandvor

Calendar promotion

19:00 XMAS TIME uz L'AMOUR BAND, Adventska kućica

Live music

22.12. NEDJELJA • SUNDAY

11:30 „Mala adventska rukotvornica“

Radionica šivanja i izrade božićnih ukrasa za djecu, Galerija Zvonimir

Creative workshop for children *

13:00 Turnir u briškuli i trešeti, BK „Jabuka“

Christmas card tournament

24.12. UTORAK • TUESDAY

BADNJAK • CHRISTMAS EVE

11:00 Badnje jutro na Paladi

Druženje mještana i gostiju uz podjelu prigodne marende

Christmas Eve brunch

0:00 Polnoćka - Misa rođenja Gospodnjeg, crkva sv. Trojice

Christmas Eve Mass

27.12. PETAK • FRIDAY

16:00 Božićni boćarski turnir, SD „Vihor“, Dom kulture Baška

Christmas bocce tournament

19:00 XMAS TIME uz DJ DOG, Adventska kućica

DJ session

28.12. SUBOTA • SATURDAY

19:00 XMAS TIME uz TRIO VOX, Adventska kućica

Live music

31.12. UTORAK • TUESDAY

ZADNJE POLNE NA PALADI

THE LAST NOON ON THE PROMENADE

11:00 Ispraćaj Staroga leta uz INFINITY BAND

Live music

Novogodišnji program za djecu

Fun & games for children

12:00 Zdravica na polne

Toast at noon

14:00 XMAS TIME

DJ session

* Ograničen broj sudionika na radionicama (uz kotizaciju za odrasle),
obavezna prijava na info@visitbaska.hr • Limited number of participants
at the workshops (with registration fee for adults), mandatory registration
at info@visitbaska.hr

advent
Baška
ADVENT
u
BAS.
2024

#VISITBASKA

f VISITBASKA @ VISITBASKA

Baška

Baška

ORGANIZATORI ZADRŽAVAJU PRAVO IZMJENE ILI OTKAZIVANJA PROGRAMA.
THE ORGANISERS RESERVE THE RIGHT TO MODIFY OR CANCEL THE EVENT PROGRAM.